

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office of Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

Publisher: Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.

Leidėjas: Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Inc.

Redakcijos ir administracijos adresas: 2211 Sarah St. Pittsburgh 3, Pa. Telefonas: HEMlock 1-3121

Lietuvių Žinios

Lithuanian Bibliography Service
602 Harvey St.
Danville, Ill.

METAI (VOL.) XIV

Kaina 5 Centai

PITTSBURGH 3, PA. KETVIR TADIENIS, 1950 GRUODŽIO (DECEMBER) 28 D.

Telefonas: HEMlock 1-3121

NO. 46

ĮVYKIŲ AIDAI

RAŠO: S. GABALIAUSKAS

Sveikinu su Naujais Metais

Visų šio laikraščio skaitytojus, rėmėjus ir bendradarbius, kurie per eilę metų visokiais būdais rėmė "Lietuvių Žinias", kad jos tarnautų didžiajam Tautos reikalui — Lietuvos laisvei ir Nepriklausomybei atsteigti. Tik Jūsų malonios paramos dėka ir toliau šis laikraštis galės būti lietuvių kilnių norų ir vieningos valios reiškėju. "Lietuvių Žinios" žengdamos per slenkstį Naujųjų Metų, kuriuose atrodo bus lemta pasireikšti dideliems pasaulio įvykiams, pasižada visu lietuvišku akaklumu ginti garbingos mūsų tautos teises nuo kiekvieno jos pažeidėjo ir visu uolumu prisidės prie Amerikos visuomenės bei jos vyriausybės pastangų suorganizuoti tvirtą apsaugą prieš visų laisvųjų tautų priešą — bolševizmą.

Atmetę paliaubų pasiūlymą

Kaip ir buvo galima laukti, raudonosios Kinijos vyriausybė atmetė Jungtinių Tautų pasiūlymą padaryti paliaubas Korėjos karo fronte. Vietoje paliaubų Kinijos bolševikai rengia didįjį puolimą amerikiečių 8-tajai armijai pietų Korėjoje sutriuškinti.

Jeigu Jungtinių Tautų delegatai dar turi nors kiek sveiko proto ir sąžinės, vietoje lošę vaikišką žaidimą — vedę derybas su bolševikais, viešai pripažinti Kinijai ir Sovietų Rusijai agresoriais, išmestų tuos nedorėlius iš garbingo Tautų susirinkimo ir pašauktų viso pasaulio tautas gintis nuo bolševizmo. To nepadarę tautų delegatai gali sau vykti namon ir daugiau nesusrinkti, nes tuo atveju iš jų tų posėdžių išeis tik komedija.

Sovietai organizuoja naują "tautų sąjungą"

Dabar veikiančią Varšuvoje "taikos" biūrą bolševikai rengiasi perorganizuoti į naują "tautų sąjungą", kuriai priklausysianti Sovietų Rusija ir jos satelitai.

Komunistai jau nebe nori daugiau reikalų turėti su kapitalistinių šalių atstovais. Dar nežinia kada toks projektas bus įgyvendintas, nes kol yra durnelių, kurie tiki slykščieji sovietų propaganda, bolševikams apsimoka atvažiuoti ir į New Yorką, Jungtinių Tautų susirinkimui, kur jie turi progą pašmeižti ir pakolioti kapitalistus. Kaip jau neteks klausytojų New Yorke, tade bolševikų agentai išsikraustys Varšuvon.

Tik leiskime, bolševikus Azijoje sudraus patys azijatai

Didelė klaida, kad amerikiečiai įsivėlė į kovas Azijoje. Užteko tik sudaryti taikos sutartį su japonais, juos apginkluoti ir jie būtų sutraiskę kaip blaškę — Kinijos komunistus. Dar ir

dabar nepervėlu tai padaryti. Japonai gavę ginklų, gali už kokių metų pastatyti fronte apie 5 milijonus karių. Kitus penkis milijonus kareivių duos Korėja, Filipinų salos ir Kinijos nacionalistai. Dešimties milijonų armija gali lengvai laikyti frontą prieš raudonuosius Azijoje. Šiuo tarpu Amerikos svarbiausias uždavinys — tai prigaminti kuodaugiausiai ginklų, o atsiras užtektinai rankų, kurios tą ginklų paims ir nukreips prieš visos žmonijos priešą bolševizmą. Kai kurie politikai dar būkštuoja, kad girdi nesaugu esą patikėti ginklų vakarykščiame Amerikos priešui — japonui. Žmonės, kurie pažįsta dabartines japonų nuotaikas sako, kad pas juos visai nebeliko keršto prieš amerikiečius. Antra, nereikia leisti japonams suorganizuoti karo laivyną ir aviaciją. Be laivyno ir aviacijos japonai niekuomet negalės pradėti agresijos žygių prieš Ameriką Britų ir Amerikos laivyno ir aviacijos pakaks abiem frontams — Europoje ir Azijoje.

Didžiulis pavojus — kad rusai nelauks

Kol Amerikos Jungtinės Valstybės paleis darban savo ginklų fabrikus Amerikos vyriausybė, sako žinovai, yra įsitikinusi, kad rusai puls ateinančiais 1951 metais, kol mūsų šalis dar nespėjo pagaminti ir nusiųsti ginklų savo sąjungininkams Europoje ir Azijoje. Šiandien netiek yra trūkumas išlavintos kariuomenės, kiek ginklų. Mūsų pareiga — įtemoti visas jėgas ginklų gamyboje.

Atlanto pakto valstybės pajudėjo

Išgąsdintos artėjančio rusų puolimo, Atlanto pakto 12-ka valstybių Briuselyje susitarė sudaryti Europos apsaugos armiją iš 1 milijono vyrų, kurių skaičiuje bus apie 200.000 vokiečių. Tos jungtinės kariuomenės vadu išrinktas Amerikos generolas D. Eisenhower, kuris pradės eiti pareigas sausio 1 d. Visų rūpestis, ar europiečiai suspės suorganizuoti savo apsaugos armiją, kol rusai prisirengs pulti. Kad padrasinti europiečius armijos organizavimo darbe, britai pasižadėjo tuojau nusiųsti 2 divizijas, o amerikiečiai 4 divizijas kariuomenės.

Darbininkų vargas Pagalazių durpyne

Jau kelinti metai bolševikai visų smarkumu eksploatuoja Pagalazių durpyną (Ukmergės apskr.). Didžiulis lietuvių darbininkų skaičius čia atiduotas maskoliškos administracijos malonai. Pati "Tiesa" šaukia pagalbos šiems išnaudojamiems darbininkams, kurių šei-

Pittsburgho diecezijos vyskupas HUGH C. BOYLE

VAKARŲ DEMOKRATIJOS KRYŽKELEJE

ANGLAI REMIA KOMUNISTUS (!). — PRANCŪZUS REIKĖJO PAGASDINTI. — IŠPĖNĖI PAKĖITĖ TONĄ. — VOKIETIJAI IR VĖL LAIMI

Nežiūrint dedamų didelių pastangų neramusis pasaulis žingsnis po žingsnio keliauja į trečiąjį pasaulinį karą. Kinai, neatšivėlgdami į JT Saugumo Tarybos ir Azijos tautų reikalavimą sustoti prie 38 paralelės, dar garsiau šaukia, jog jie tol kovos, kol nė vieno "svetimos" kariuomenės kario neliks Korėjos pusiasalyje. Tą jie vykdo ir praktiškai, ruošdami vėl naują puolimą, kuris spėjama prasiverš Vakarų ar Centrinėje Korėjoje. Amerikiečiai tuo tarpu dar vis traukiasi, džiaugdamiesi, jog tai vyksta planingai. Į priešų rankas jau atiteko ir Hungnam uostas, per kurį sėkmingai vyko kareivių ir ginklų evakuacija. Tačiau, paskutiniiais pranešimais, JAV daliniai yra pergrupuojami kovai su naujai pulti besiruošiančiais komunistais. Po tragiškos 8 armijos vado gen. Walker mirties, (jis žuvo automobilio katastrofoje), 8 armijai vadovauja gen. M. B. Ridway. Gen. Mc Arthuro teigimu jo armijos yra pilnai pasiruošusios sutikti raudonųjų puolimą.

Netvarka prasideda ir Vakarų demokratijų fronte. Hearsto

laikraščiams kartu su buv. prezidentu Hooveriu pradėjus progandos kompaniją už izoliacionizmą prie jų prisideda ir kai kurie senatoriai bei kongresmanai. Ypač karštai tam pritarė Nevados senatorius George W. Malone, kuris visą savo pyktį išliejo iškoliodamas anglius, kurie esą Amerikai nėra jokie sąjungininkai, nes visą laiką rusams pardavinėja gumą ir kitas karo pramonei reikalingas medžiagas, kai tuo tarpu tie patys rusai svetimomis rankomis žudo JAV karius Korėjoje. Jis kaltino britus, kurie jo žodžiais išduoda Ameriką ir padeda rusams ruošti tečiamam pasauliniam karui.

Amerikai grįžti į izoliacionizmą šiuo metu reiškia užsinersti sau iš anksto kilpą ant kaklo. Daugelis amerikiečių politikų tai supranta ir prieš izoliacionizmą kovoja. Charakteringas yra sen. Tafto pareiškimas, kuriame jis sako, jog tik idiotai gali vėl galvoti apie izoliacionizmą.

JAV vyriausybė žengia geru keliu. Paspaukę prancūzus jie pagaliau sulaužė jų užsispyri-

mą ir vokiečius įjungė į bendrą Europos gynybos planą. Tai didelis žingsnis pirmyn, nes juo didesnę Europos gynybos našta neš vokiečiai, tuo saugesnė jausis pati Europa. O ir Eisenhowerio paskyrimas vyr. Europos armijos vadu, reikia manyti, iš popierinės armijos padarys tikrą gynybos armiją.

Šia krize vėl daugiausiai naudojasi vokiečiai. Matydami nenulieisti pasiryžusių socialdemokratų vadą Schumacherį ir kietą kanclerį Adenauerį, Vakarai pagaliau pažadėjo pakeisti okupacinį statutą ir suteikti V. Vokietijai beveik pilną suverenitetą.

Savo pusėn JAV galutinai patraukė ir Ispaniją, po 5 m. pertraukos pasiūsdama į Madridą savo ambasadorių. Ispanija tuojau pakeitė savo šurkštų toną JAV atžvilgiu ir net atvirai pareiškė, jog jie prisidės prie Vakarų kultūros ir civilizacijos apgynimo.

Taigi, pasaulis mobilizuojasi. Ieškoma kuo daugiau draugų, nes karui įskelti kibirkštis visuomet randama labai lengvai. (ak)

VOKIETIJOJE DAR YRA 10,405 LIETUVIAI TREMTINIAI

BALF igaliojinių Vokietijoje oranešimų, šiomis dienomis Vokietijoje buvo 10,405 lietuviai tremtiniai (stovyklose ir už stovyklų ribų), kurje reikalingi drabužiai, maisto, vaisių ir kitų daiktų. Iš to skaičiaus daugiausia lietuvių yra Britų Zonoje — 6,170 asmenų; antroje vietoje Amerikos Zona

su 3,850 asm. Mažiausia lietuvių yra Prancūzų Zonoje — 467 asmenų.

Sveikiems ir darbingiems išvažiuojant iš Vokietijos, likusių ten lietuvių būklė sunkėja. nes ligonių, invalidų, senelių ir kitų nedarbingųjų nuošimtis sparčiai didėja.

A. A. PITTSBURGHO DIECEZIJOS VYSKUPAS HUGH C. BOYLE

Mirė didelis lietuvių prietelius Vyskupas Hugh C. Boyle

Pentadienį, gruodžio 22 d., 9:30 val. vakare Mercy ligoninėje Pittsburghe, mirė tos diecezijos Vyskupas Hugh C. Boyle.

Velionis buvo jau 77 metų amžiaus, bet tebevaldė vyskupiją, padedamas Koadjutorio Vyskupo John F. Dearden.

Vyskupo Hugh Boyle mirtis yra didelis nuostolis visiem šios diecezijos katalikams, ypač lietuviams, kuris jiems buvo labai palankus. Per ilgą savo 29 metų vyskupavimo laiką Vyskupas Boyle su didele simpatija traktavo lietuvių parapijas, mokyklas ir vienuolynus. Lietuviai kunigai, seserys vienuolės ir šiaip tikintieji Vyskupo Boyle asmenyje matė tikrą ganytoją. Kol buvo sveikas, jis visiems buvo lengvai prieinamas ir pasiryžęs kiekvieną geros valios prašymą patenkinti. Kada tuoj po karo lietuvių tremtiniai Vokietijoje, kentėjo didelį trūkumą rūbų, BALF apskričio valdybai atsikreipus į Vyskupą, Ekselencija malonėje išleisti malonų laišką į visus diecezijos tikinčiuosius, ragindamas katalikus aukoti rūbus ir pinigais. Paskelbė patesnio masto vajuos, apie 2 vagonai prikrauti rūbų, buvo išsiųsti iš Pittsburgho į BALF sandėlius New Yorke. Vyskupas Hugh C. Boyle buvo labai šviesus žmogus, plačiai apskaitęs ir iki pat savo senatvės sekęs pasaulinę literatūrą. Atsimenu per vieną ilgesnį su velioniu Vyskupu pasikalbėjimą 1943 metais, teko

diskutuoti įvairius pasaulinių rašytojų veikus. Klausydamas jau tada 70 metų senelį vyskupą, įdomiai nagrėjantį sunkias pasaulines problemas, stebėjau jo gyvu ir šviesu protu bei gilia išmintimi.

Sėkmingai valdydamas vieną iš didžiausių Amerikoje katalikų vyskupijų su 830.000 katalikų ir 400 bažnyčių, velionis Vyskupas parodė ir didelį administracinį sugebėjimą. Ypač velionis savo širdį buvo įdėjęs į jaunimo švietimą. Jam

vykūpaujant katalikų pradžios mokyklų tinklas vyskupijoje žymiai praplėstas, įkurtos kelios labai aukšto lygio aukštesnės mokyklos, jų tarpe viena — šv. Kazimiero parapijos globojama mokykla. Velionis Vyskupas nuoširdžiai rėmė ir domėjosi Katalikų Duquesne Universitetu, kuris šiuo tarpu turi 5000 studentų. Žodžiu tai buvo Vyskupas švietėjas, kuris žinojo, kad tamsybė yra tikėjimo priešas. Tik švietimas ir išsilavinę žmonės gali geriau suprasti krikščionybės tiesas ir jas paskelbti kitų, matyt, žmonėms. Velionis Vyskupas buvo labai gerbiamas ir kitų tikybų žmonių ir net netikinčiųjų.

Pittsburgho miesto, kuriame yra tik 43 nuosimėčiai katalikų, didieji laikraščiai paskyrė labai daug raštų apie velionį Vyskupą, tuo nuoširdžiai pagerbdami jo veiklą ir atmintį.

Išsėkis ramybėje, kilnūsiai gaisikalbėjimą 1943 metais, teko nytojau.

S. Gabaliauskas

SAVAITĖS ŽINIOS TRUMPAI

° JAV Atstovų Rūmai 247 balsais prieš 1 nutarė skirti \$3,100,000,000 civiliai apsaugai nuo atominės bombos ir kitokių puolimų. Bilius perduotas Senatui. Atstovų Rūmų debatuose buvo pareikšta, kad Sovietų Rusija, kilus karui, gali mesti atominę bombą ant Amerikos industrinių miestų. Yra būtinas reikalas pasiruošti apsigynimui.

° NCWC informacijų biūras gavo žinių iš Čekoslovakijos, kad komunistų policija slaptai išvežė iš namų Pragos arkivyskupą Juozą Beran ir padėjo į kalėjimą ar koncentracijos stovyklą.

° Gruodžio 14 d. užsienių ministerijos šaltiniai paskelbė, kad Ispanija pranešė Washingtonui, jog ji sutinkanti su Stanton Griffins paskyrimu JAV ambasadoriumi Madride. Tas postas buvo laisvas jau penki metai.

° JAV pranešė sovietų vyriausybei, kad jos sutinkančios dalyvauti keturių didžiųjų valstybių užsienio ministerių konferencijoje, jei joje bus liečiami viso pasaulio taikos reikalai.

° Amerikos, Anglijos ir Prancūzijos ambasadoriai vakar lankėsi Kremluje, kur juos priėmė Višinskio pavaduotojas Gromyko. Jie įteikė vienodo turinio notą dėl keturių valstybių užsienių ministrų konferencijos. Notų turinys bus paskelbtas.

° Netoli Turkijos ir Persijos sienų Sovietų Rusija turinti sutelkusi apie 10 parašutinių divizijų ir jos agentai visame arabų pasaulyje varą sėkmingą propagandą prieš Angliją ir Ameriką. Karui prasidėjus, pirmas jos smūgis busias į Persijos ir Arabijos naftos šaltinius.

° Maršalui Tito ir visiems vyriausybės nariams klausantis, armijos šventės proga jos kalbėtojas gen. Loncarevig pranešė, kad Rusijai ir jos satelitams užpuolus Jugoslaviją, jos kariuomenė kovos ne viena. Ginklų Jugoslavija gaus iš vakarų. Rusija yra Jugoslavijos ir viso pasaulio priešas.

Tokios kalbos sakomos po ilgo ministerių kabineto posėdžio, kur greičiausiai buvo nutarta pilnai susirūti su vakarais.

LIETUVIŲ ŽINIOS
Savaitinis laikraštis
leidžia
Lietuvių R. Katalikų Literatūros Draugija, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

LITHUANIAN NEWS
Weekly Publication
Issued by the
Lithuanian Roman Catholic Literary Society, Inc.
2211 Sarah St., Pittsburgh 3, Pa.
Tel. HEMlock 1-3121

Subscription Rates:
in U. S. A., one year.....\$3.00
in U. S. A., six months..... 1.50
Other countries, one year..... 4.00
Other countries, six months..... 2.00

Skelbimų kainos sulig susitarimu Advertising rates on application

Entered as second-class matter November 30, 1942, at the Post Office at Pittsburgh, Pa., under the Act of March 3, 1879.

NAUJUOSIUS METUS PASITINKANTI

Už kelių dienų baigiasi pirmoji pusė dvidešimtojo šimtmečio ir pasaulis pasitiks Naujuosius Metus, kurie jau priklausys antrajai šio šimtmečio pusei.

Sustokime nors minutei, ties šio dvidešimtojo šimtmečio persilaužimo sienkščiu ir prisiminkime bent stambiusius pirmo penkdešimtmečio įvykius bei meskime žvilgsnį į artimiausią ateitį. Visi turime pripažinti, kad pirmojoje dvidešimtojo šimtmečio pusėje mokslas ir bendrai žmonijos civilizacija pažengė didelį žingsnį pirmyn. Materialinė žmonių gerovė keleriopai paaugo, bet tuo pačiu laiku jų dvasia sumenko. Nesantaika tarp pasaulio tautų taip išbujojo, kaip bėgyje paskutiniųjų penkių dešimtųjų metų žmonija suspėjo užbaigti du žiaurios ir ilgus, maždaug po 5-kis metus trukusiu pasaulinius karus ir pradėti trečiąjį.

Žmogus išmokęs skraidyti 650 mylių per valandą greitumu orlaiviais nardyti okeanų gelmėse submariniais ir važinėti šimtą mylių per valandą greitumo automobiliais, nesugeba išlaikyti tinkamoje aukštumoje savo dvasios pusiausvyrą.

Tas visuomet ir visur skubantis žmogus pasidarė be saikto piktas ir nervuotas, niekuo nepatenkintas, niekur raiybės neberandantis, begalo išdidus ir gobšus turtų. Jeigu kas tokian smarkuoliui primena apie dvasios kultūrą, knygą, meną ir religiją, tai susilaukia tik pasityčiojimo bei išjuokimo. Taip iškia kaip koks aitvaras, tas moderniškas žmogus bedugnėr kol sau spranda nusisuka. Bet kol jis galą gauna, pakelyje toks demonu virtęs žmogus, daugybę kitų žmonių sutrempia daug kraujo praliejia, neapsakomų nedorybių pridaro. Ryš kiausio tokio žmogaus — aitvaro tipai buvo Hitleris su keliai milijonais savo pasekėjų ir dabar Stalinas su maždaug 20 milijonų bolševikų pasaulyje. Tragiškai baigė savo gyvenime Hitleris, panašūs likimas beabejo laukia ir Stalino. Bet jų pikt darbai dar ilgai nebus užmiršti.

Trys pasauliniai karai į 50 metų, rodo, kad žmonija yra sunkiai sergantis ligonis. Kur rasti gydytoją, kuris ją pagydytų? Tokiu gydytoju yra pasaulio Išganytojas Jėzus Kristus Kurio mokslas — geriausi sergantieji žmonijai vaistai. Skeptikai pasakys, kodėl tas mokslas, kuris skelbiamas per 200 metų, dar neišgydė žmonijos? Peržvelgę paskutiniųjų 200 metų žmonijos istorijon pamatysime, kad ne kartą žmonija jau yra sunkiai sirgusi, gal dar sunkiau negu dabar, bet visuo met, kada ji savo nelaimėse šaukėse Dieviškojo Gydytojo buvo išgelbėta. Didžiausia žmonijai nelaimė dabar, kad ji atkritusi ir perblokšta savo senosios ligos, savo puikybės apakusi nenori nusižeminti ir prisipažinti serganti ir šauktis To pe šimtmečius išbandyto Gydytojo.

Visi geros valios pasaulio žmonės, visi tikintieji krikščionys šioje sunkioje pasaulio krizėje turi nuosirdžiai atkreipti savo žvilgsnį į Jėzų Kristų ir uoliau sekti Jo mokslą. Nors tuo sav žygių nebeišgelbėsime piktosios žmonijos dalies, bet tuo atveju nors geroji dalis bus išgelbėta. Tegul Naujieji Metai būn visiems mums dvasinio persilaužimo, gerojon pusėn, metai.

**KOVOKIME SU ATGIMSTANČIU
IZOLIACIONIZMU**

Kaip tik Jungtinės Amerikos Valstybes užgula kokie desni tarptautiniai sunkumai ar gresia visuotinio karo pavojus, visuomet atsiranda balsai reikalaujantieji Amerikos valdžią ištraukti savo ginkluotas jėgas iš kitų pasaulio kontinentų ir užsidaryti savo kiautė — pasilikti izoliacijoje. Taip būv 1940 metais, išvakarėse antrojo pasaulinio karo, taip yra dabar kada stovime išvakarėse 3-čiojo pasaulinio karo.

1940 metais akcija už taiką ir nesipriešinimą vokiečiam vedė garsusis lakūnas Lindbergas, o dabar tokią pat akcij pradėjo būvęs JAV prezidentas respublikonas Herbert Hoover kuris siūlo tuojuo ištraukti JAV armiją iš Korėjos ir nesiųst nei vieno Amerikos kareivio ir nei vieno dolerio Europai. Tegul girdi Europa, gina pati savė, o mes amerikiečiai savo žemyną paverskime prieš nepaimama Gibraltaro uola. Tar amerikoniškam gibraltarui saugoti nereikėsia didelės armijos bet užteksia gero laivyvno ir stiprios aviacijos. Pono Hooveri nuomone, tegul likusioji pasaulio dalis pasipiauna, kad t mūsų amerikoniškas "gibraltaras" išliktų. Nereikia būti dideli politikai, kad suprastum, kaip pavojingi pačiai Amerikai yra tokie pono Hooverio siūlymai. Sovietų Rusija tik ir laukia, ka Amerika priimtų Hooverio "planą". Tuo atveju netrukų ne pusę metų, kaip Stalinas būtų visos Europos ir Azijos neribotas valdovas ir viešpats.

O kas toliau?
Būtų labai nuyvu manyti, kad Stalinas pabijotų savo "gibraltare" sėdinti gerai ginkluotu amerikonu. Jis rastu būd mus iš tos uolos iškraustyti. Jeigu Sovietų Rusijos ginklai būtų per silbni mus įveikti, tai ydėgus ekonominė krizė, kuri būtų neišvengiama Amerikai nudardėjus izoliacijon, paruoštų dirva bolševizmui iš vidaus įsistiprinti Amerikoje.

SAVAITĖS POLITINIŲ ĮVYKIŲ SŪKURY

BUS APGINKLUOJAMA JAPONIJA. — NESEKMĖ LEITENANTAMS. — RŪMULAS RAŠO KNYGĄ APIE JUNGTINES TAUTAS. — "GUDRUSIS" VAR ŠUVOS POLITIKAS. — BIJOSI DĖL TURKŲ. — AR SUSKILS AUSTRIJA. — BERLYNO BURMISTRAS BIJO KOMUNISTŲ

Kaip jau anksčiau buvo minėta John Foster Dulles netrukus išvyks į Japoniją, kur su gen. McArthuru ir japonų politikais tarsis Japonijos ateities klausimais. Dabartinė politinė krizė iš pagrindų pakeičė JAV nusistatymą Japonijos taikos sutarties reikalu. Šiuo metu svarbiausias uždavinys yra sukurti Japonijoj stiprią apsigynimo armiją, atiduodant aponams beveik visišką suverenitetą. Tas turi būti padaryta kuo skubliausiai.

Korėjos kare ypačiai nukentėjo jaunųjų JAV armijos katininkų kadras. Nors kiekvienam armijos daliny yra beveik keturis kartus daugiau seržantų kaip abiejų rūšių leitenantų, tačiau pastarųjų kovose buvo beveik tiek pat kiek seržantų.

Žymusis Filipinų karys ir politikas brig. gen. Carlos P. Romulo, kuris 1949 m. pirmą kartą JT visumos suvažiavimui tuo metu rašo knygą, kurioje yra įdomių faktų apie JT vienus gyvenimą. Gen. Romulo ra ir geras žurnalistas; 1941 m. laimėjęs žinomąją Pulitzerio apdovanojimą už straipsnius apie Pacifiko karą.

Trumano — Attlee pasitarimų aktas nebuvo nutylėtas ir už ryzinės uždangos. Tačiau kaip ir buvo laukama išleistasis "komunikatas vadinamas melingu. Tipingas yra vieno soietų atstovo pareiškimas Varuvoje esančių komunistinių raštų diplomatų susirinkime "is pareiškė, jog komunikatas ra tik ištisas melas, nes Amerika juk niekad nes kreips tiek žemesio į Europą, kai ji užima Azijos reikalais. Pagal amerikiečiai ruošia naują strateginį planą ir tuo komunika-

Bolševizmui valdant Europą ir Aziją, netrukų ne 10 metų kaip ir Amerikos Jungtinės Valstybės pataptų sovietine respublika. Siūlyti tokį planą, kokį siūlo ponas Hoover yra lygu pasiūlymui Amerikai nusižudyti. Amerikos visuomenė šioje tragiškoje pasaulinės krizės valandoje turi su pasipiktinimu atmesti pono Herbert Hoover planą ir dar su didesne energija totai talkon prezidentui H. Truman ir jo vyriausybei organizuojančiai aktyvų pasipriešinimą bolševizmui.

Tik būdami ofenzyvoje ir narsiai kovodami galime išgelbėti pasaulį ir patys save nuo tos baisios nelaimės-bolševizmo. Šiuo tarpu bolševizmas dar nėra toks stiprus, kad Amerikai tair reikėtų jo bijoti. Tiesa, kovojant prieš bolševizmą reiks pakelti nemaža aukų, bet jos nebus veltui. Pirmieji du kovos metai bus sunkūs, kol bus įlauztos pirmosios sovietų fanatikų kariuiniųjos. Kai tų fanatikų eilės išretės ir jų vietos užims kolchozų ir dirbtuvių vergai, tada bus pradžia galo.

Karo frontuose beabejo pasikartos 1917 metų scenos, kada š dvarų ir dirbtuvių atėję caro ir jo pakalikų ponų vergai asmeigė ant durtuvų armijos karininkus ir metė ginklus, nuio namon ponų žemės dalintis. Panašaus likimo beabejo sulauks ir Stalino komisarai.

Sovietų režimas būsimo karo atveju bus iš visų pusių puomas. Sovietų žmonių masės labai neapkenčia Stalino ir jo "kistų". Jie sveikins karą, kaip vienintelę progą nusikratyti "kenčiamo režimo". Be to, pirmuosius karo žygius, Rusijos ontuose lydės įvairių tautų partizanų žygiai, jeigu tik demokratinio pasaulio karo vadovybė sugebės laiku pristatyti jiems inklių ir instruktorių. Nereikėtų gailėti numesti parašutaitinklių ir milijonams darbo stovyklų vergų, kurie sukonzcentuoti didelėmis masėmis Sibire. Gavę ginklų tie Sovietų vergai ugebės išsilaisvinti, o išsilaisvinę, išardyti Sovietų Rusijos vergankomis palaikomą industriją, kuri Sovietų karo ekonomijoje vaidina labai svarbią rolę. Kaip matote be laisvojo pasaulio "monių, kurie matydami mūsų amerikiečių ryžtingumą, storus talpon, didelę paramą toje šventoje kovoje susilauksime iš pačios Rusijos žmonių.

Tik drasos ir pasiryžimo broliai amerikiečiai, o Dievas nums padės toje šventoje kovoje už mūsų pačių ir viso pasaulio tautų laisvę ir nepriklausomybę.

tu nori nukreipti nuo jo pasaulio dėmesį.

Atsakingi JAV vyriausybės valdininkai būkstauja dėl didelių turkų nuostolių Korėjos fronte — tas gali atsiliepti į turkų tautos moralę. Imtasi net specialių priemonių JAV poziciją toje svarbioje valstybėje išlaikyti tinkamam aukšty.

Italijoje susikūręs naujųjų fašistų sąjūdis MSI, kuris pagal savo ideologiją turėtų būti griežtai priešingas komunistams, privačiai traukia į savo eiles ir juos: ar tai tik nebus naujas komunistų būdas į savo subversyvią veiklą įtraukti ir kitokio plauko totalistinius avantiūristus?

EVANGELIKAI TREMTINIAI ATSTOVAUJA EVANGELIKŲ BAŽNYČIAI

Neseniai įvykęs pasaulio liuteronų federacijos (LWF) atstovų suvažiavimas į savo vykdomąjį komitetą išrinko tremtinių latvių evangelikų vyskup Grinbergs. Federacija pripažino tremtyje esančioms Latvijos, Estijos, Lietuvos evangelikų vadovybėms teisę atstovauti visiems savo kraštų evangelikams, nes anapus "geležinės uždangos" palikę evangelikai savo balso kitu būdu pareikšti negali. Federacija taip pat paragino visų kraštų evangelikų bendruomenes remti Baltijos tremtinių evangelikų bendruomenes.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

Nepasėti žiemkenciai — trūksta sėklų

Iš bolševikų spaudos matyti, kad rudens sėja Lietuvoje šiemet vyko labai silpnai ir žymia dalimi suvėlintai. Dar lapkričio pradžioje buvo daug nepasėta žiemkencijų nes trūko sėklų. "Tiesos" pranešimais, daugelis kolchozininkų išsidalinę grūdus, o kai reikėję sėti — nebūvę kuo. Kitose vietose sėklai būvę palikti patys blogiausi grūdai.

Traktoriai nevažiuoja — reikia arklių

"Tiesa" 1950. XI. 1 pranešioja kolchozininkams, kodėl jie nesilima iniciatyvos suarti laukus. Daugelyje vietų šiam reikalui trūksta traukiamosios jėgos. Laikraštis jau neberašo kad iš "brolisų" respublikų ateis milžiniški kiekiai traktorių, o siūlo susirasti lietuviškus arklukus ir juos įkinkyti į arklius ir vežimus.

Cukriniai runkeliai ir bulvės tebėra lauke

Lietuvos žmonės negauna cukraus, nes visus saldumynus iša nusigraibo maskoliai. Taigi resiskubina ir su cukrinių runkelių derliaus nuėmimu. "Tiesa" 1950. XI. 1 ir kitomis progomis skundžiasi, kad jau užėję šalnos, o cukriniai runkeliai daug kur nenurauti arba tebėra laukuose net nesudėti į krūvas. Laikraštis ragina juos surinkti ir apdėti lapais, šiaudais bei pynėmis, nes išvežti vistik nesą galimybės — komunistams trūksta susisiekimo priemonių.

Negeriau ir su bulvėmis. Kolchozai, anot "Tiesos", turį sudaryti "grafiką" bulviakasių užbaigti. Agronomai moko kolchozininkus, kad nukastų bulvių nereikia palikti laukuose be priežiūros — reikia apsaugoti nuo šalčio panašiu būdu, kair ir runkelius. Ta pačia proga nurodo, kad šakniavaisius smarkiai apgadinę grybinės ir bakterinės ligos.

Širvintų rajone sunyko gyvulininkystė
1950. XI. 2 d. "Tiesa" nurodo, kad nežiūrint visų užpla-

JAV valstybės departamente nė vienas netiki sovietų reikalavimo greičiau pasirašyti su Austrija taikos sutartį nuosirdumu. Priešingai dabar sovietai stipriai spaudžia Austriją vyriausybę dėl rytų zonos policijos. Bijomasi, jog Vienai griežtai laikantis savo linijos, rusai gali Austriją padalinti, įkurdami "Rytų Austriją" — Rytų Vokietijos pavyzdžiu.

Vakarų Berlyno burmistras (mayoras), kuris vykdamas į Vakarų Vokietiją visuomet važiuodavo automobiliu, dabar pradėjo skraidyti lėktuvu, nes komunistai paskelbė, jog jie mirtimi bausią visus tuos vokiečius, kurie pritaria Vokietijos apginklavimui. (ak)

**Lietuviai
PENKIVOSE KONTINENTUOSE**

Advokatas Antanas Oliš žinomas Amerikos lietuvių veikėjas išrinktas Čikagos Sanitarijos Tarybos pirmininku.

Gruodžio 29 — 30 d. įvyks ta Australijos Lietuvių Draugijos visuotinis suvažiavimas kuriame bus svarstomas per siorganizavimo į PLB reikalas.

Clevelande įsisteigė pirmasis JAV Lietuvių — Latvių Vieniybės skyrius. Jį suorganizavė didelis lietuvių draugas latvių rašytojas Emils Skujenieks.

"Tėviskės Žiburiai", kurie pernai prieš Kalėdas išleido pirmąjį numerį jau atšventė savo metines. Antrųjų metų pirmąjį numerį jie jau išleido nuosavoje spaustuvoje.

Naujuoju Bostono Sachmatų meisteriu tapo lietuvis K. Škėma, surinkęs iš 7 galimų, 6,5 taškų. Pernai Bostono meisteriu buvo taip pat lietuvis Tautvaišas.

Melbourno lietuviai įsteigė Karaliaus Mindaugo Aukštųjų Mokslių Instituto organizaciją kurios centrinę vadovybę sudaro: Instituto Direktorius ir Generalinis Sekretorius. Senatas susideda iš instituto skyrių

vedėjų — dekanų ir vieno Pasaulio Lietuvių Bendruomenės paskiro atstovo. Centrinė vadovybė atlieka panašius uždavinius, kaip Nepr. Lietuvoj atlikdavo Prekybos Instituto, Pedagogikos Instituto, Konservatorijos ir Vilniaus Meno Akademijos vadovybės.

Sydnejaus kino teatruose jau demonstruojama Australijos Emigracijos Departamento pagaminta filmas — "No Strangers Here", kurioje vaidina tik rinktiniai naujųjų australų (ivairių tautybių) artistai, jų tarpe ir mūsų buv. dramos artistė Ksenija Dauguvietytė.

Sydnejuje prie Australijos Lietuvių Bendruomenės skyriaus įsteigta ir teisininkų draugija, kuriai vadovauja J. Slavėnas. Visi lietuviai teisininkai raginami įsirašyti.

Ateitis — jaunimo laikraštis, 1951 metais mini savo 40 metų sukaktį. (Ji buvo išleista kun. Dambrasko — Jaskto 1911 m.). Ta proga išeis dvigubas jubiliejinis numeris. Ateitį redaguoja K. Ambrozaitis ir A. Pocius.

SKURSTA LIETUVOS ŽEMĖS ŪKIS

Kitose vietose sėklai būvę palikti patys blogiausi grūdai.

Traktoriai nevažiuoja — reikia arklių

"Tiesa" 1950. XI. 1 pranešioja kolchozininkams, kodėl jie nesilima iniciatyvos suarti laukus. Daugelyje vietų šiam reikalui trūksta traukiamosios jėgos. Laikraštis jau neberašo kad iš "brolisų" respublikų ateis milžiniški kiekiai traktorių, o siūlo susirasti lietuviškus arklukus ir juos įkinkyti į arklius ir vežimus.

Cukriniai runkeliai ir bulvės tebėra lauke

Lietuvos žmonės negauna cukraus, nes visus saldumynus iša nusigraibo maskoliai. Taigi resiskubina ir su cukrinių runkelių derliaus nuėmimu. "Tiesa" 1950. XI. 1 ir kitomis progomis skundžiasi, kad jau užėję šalnos, o cukriniai runkeliai daug kur nenurauti arba tebėra laukuose net nesudėti į krūvas. Laikraštis ragina juos surinkti ir apdėti lapais, šiaudais bei pynėmis, nes išvežti vistik nesą galimybės — komunistams trūksta susisiekimo priemonių.

Nenuimtas derlius

LTSR žemės ūkio ministerijos agronomų grupė: A. Alek navičius, J. Bausys, A. Černova P. Kolcovas, A. Skirka ir J. Steigūnas 1950. XI. 1 d. "Tiesoje" kolektyviniu pareiškimu pranešioja okupuotosios Lietuvos kolchozininkams, kodėl šie daugelyje krašto vietų nenuėmė derliaus. Ypač atsilikę Kuršėnų, Linkuvos, Pasvalio, Joniškėlio, Pagėgių, Skaudvilės, Vilkaviškio, Panemunės rajonai; Linų nenuravę Daugų, Naumiesčio, Kazlų Rūdos, ir kiti rajonai. Bulvių nenukasė — Ukmergės, Vilkaviškio, Žiemarių, Naumiesčio rajonai. Agronomai nurodo, kad ja lapkričio mėnuo, taigi ir su šiais darbais reikia skubėti.

Apsivogė maskoliai — išcikvojo 100.000

Utenos rajone iš kolonistų vietinių invalidų tarpo buvo sudaryta kooperatinė gamybo artelė "Frontininkas", kuriai vadovavo rusai, gi administracijoje buvo ir lietuvių. Deja kaip ir daug kur, taip ir čia artelės veikla baigėsi negra-

navimų ir gyvulių "prilvirtinimų", II-osios okupacijos metu 1945 — 1950 m. čia smarkiai sunykusi gyvulininkystė. I esančių rajone 111 kolchozų 3 visiškai nelaiką galvijų; 45 kolchozai neturį kiaulių farmų 59-juose kolchozuose nesą avių o 35 kolchozai neturį netgi paukščių. Daugelyje vietų nesirošama statyti tvartus. Kitose vietose, kur esą šiek tiek žalvių, jau dabar jiems trūksta pašaro. Eilėje kolchozų pašarų surinkimas įvykdytas vos keliolika procentų, o ir tuos pašarus baigią vogti kolchozininkai.

Nenuimtas derlius

LTSR žemės ūkio ministerijos agronomų grupė: A. Alek navičius, J. Bausys, A. Černova P. Kolcovas, A. Skirka ir J. Steigūnas 1950. XI. 1 d. "Tiesoje" kolektyviniu pareiškimu pranešioja okupuotosios Lietuvos kolchozininkams, kodėl šie daugelyje krašto vietų nenuėmė derliaus. Ypač atsilikę Kuršėnų, Linkuvos, Pasvalio, Joniškėlio, Pagėgių, Skaudvilės, Vilkaviškio, Panemunės rajonai; Linų nenuravę Daugų, Naumiesčio, Kazlų Rūdos, ir kiti rajonai. Bulvių nenukasė — Ukmergės, Vilkaviškio, Žiemarių, Naumiesčio rajonai. Agronomai nurodo, kad ja lapkričio mėnuo, taigi ir su šiais darbais reikia skubėti.

Apsivogė maskoliai — išcikvojo 100.000

Utenos rajone iš kolonistų vietinių invalidų tarpo buvo sudaryta kooperatinė gamybo artelė "Frontininkas", kuriai vadovavo rusai, gi administracijoje buvo ir lietuvių. Deja kaip ir daug kur, taip ir čia artelės veikla baigėsi negra-

žiai. Apie tai "Tiesa" 1950. XI. 1 rašo:

"Ištyrus buvo nustatyta, kad artelės darbuotojų grupė: artelės pirmininkas Koršunovas, vyr. buhalteris K. Bileišis, buhalteris V. Svidinskas, gamybos vedėjas V. Jolkinas, tiekimo agentas A. Gromovas ir kiti sistemingai grobstė artelės lėšas, klastojo dokumentus bei kitaip piktnaudžiavo savo tarybine padėtimi ir savo veiksmais padarė artelėi nuostolių daugiau kaip 100.000 rublių sumai".

Šiuo kartu rusai nepasigailėjo savo tautiečių ir jų bendrininkų lietuvių: V. Svidinskas gavo 20 metų kalėjimo, koniskuojant turta ir atimant rinkiminę teisę, A. Gromovas — 10 metų, V. Jolkinas — 5 mt., K. Bileišis — 3 mt. Didžiausias kaltininkas Koršunovas pasislėpė ir esąs ieškomas.

Žavronkovas "šviečia"
Švenčionis

Visos Švenčionių apskrities kultūros ir švietimo įstaigos pavestos kultūros namų direktoriui drg. Žovronkovui. Minėtas rusas ir be to, dar turįs kelias tarnybas (greičiausia dirba MVD. Red.), taigi bibliotekose nei rinkimines literatūros atrinkęs, nei knygų sąrašų pagaminęs. Kaščiukų, Šišniškių, Vidutinių ir kt. kaimuose sieniniai laikraščiai arba neišeina, arba esą nekovingi. Raudonuose kampeliuose, tose bolševikų bažnyčiose, nesą šukių bei plakatų. Užmiršti esą netgi Stalino institucijos nuolatiniai aiškinimai. Niekas nekaitas paskaitų apie "buržuazinės santvarkos" pragaištįngumą.

(ELTA)

LAISVĖS MOBILIZACIJOS VAJUS

Baigiantis 1950 metams, tenka su širdies skausmu pažymėti liūdną faktą, kad žinomas despotas, kuris pavergė Lietuvą, dar ją tebekankina. Mūsų tėvų kraštas tebėra plėšiamas; jo gėrybės vežamos į Rusiją, kad galėtų pasipuošti ir skaniai pavalgyti bolševikų biurokratija; jo pramonė ir žemės ūkis yra įkinkyti į karinę Sovietų imperializmo mašiną.

Ir kas už viską baisiausia — nepasiliauja Lietuvos žmonių gabenimas į šiaurinės Rusijos sritis ir Sibira prievartos darbams, kur daugelis jų žūna klaidiose skurdo, bado ir teroro sąlygose.

Šita pasibaisėtina lietuvių tautos padėtis paliktų mus be jokios vilties dėl jos ateities. Jeigu tikėtai vienoms lietuviams būtų svarbus jos likimas. Bet Lietuva nėra vienintelė bolševikų tyrantijos auka. Ištiesi eilę tautų ištiko tokia pat nelaimė; ir jų išgelbėjimas yra neatskiriama susijęs su Lietuvos. Be jų išlaisvinimo negalėtų jaustis saugios ir didžiosios Vakarų tautos, kurios dar tebėra laisvos.

Jos vis aiškiau mato gresiantį pavojų ir paskutiniu laiku ėmė mobilizuoti savo pajėgas kovai prieš plėšikišką Kremliaus imperializmą. Jungtinės Amerikos Valstybės, kurios niekad nepripažino Lietuvos aneksijos, stovi šito galingo sąjūdžio priekyje.

Lietuvių tautos pastangos nusikratyti bolševikinės tyrantijos jungo yra tos pasaulio kovos dalis.

Tai gi atėjo laikas ir mums mobilizuoti savo pajėgas!

Pradėkime tuojau ir stokime į darbą visi!

Amerikos Lietuvių Taryba savo suvažiavime New York'e nutarė praveisti platų aukų rinkimą Lietuvos išlaisvinimo reikalams. Todėl ALT Vykdomasis Komitetas šiuo skelbia:

LAISVĖS MOBILIZACIJOS VAJŲ

Pirmas šio Vajaus tikslas yra surinkti Lietuvos išlaisvinimo reikalams

\$ 100.000

Antras jo tikslas — tvirtiau susiorganizuoti, įtraukiant į darbą daugiau lietuvių draugijų ir paskirų asmenų, sudarant savanorių darbuotojų ir nuolatinių aukotojų būrius.

Trečias tikslas — plačiau paskleisti Lietuvos laisvės idėją amerikiečių visuomenėje ir spaudoje, gauti valdžios žmonių ir įtakingų asmenų paramą Lietuvai.

Pranešdamas apie tai, ALT Vykdomasis Komitetas prašo organizacijas tuojau pradėti šitam Laisvės Mobilizacijos Vajui ruoštis.

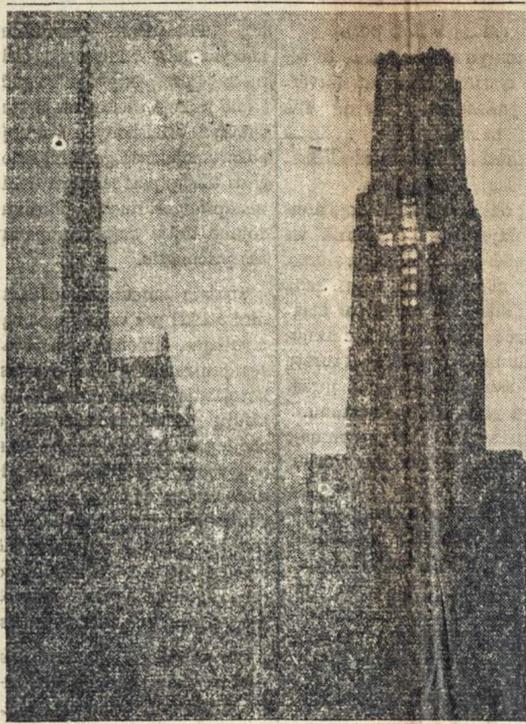
Nedelsiant surinkite, pasitarkite ir padarykite planus. Renkite prakalbas ir pramogas Lietuvos išlaisvinimo naudai; kvieskite į talką vietinius veikėjus; įgaliokite darbuosius ir patikimus aukų rinkėjus; informuokite spaudą.

Paragininami ir smulkesnės instrukcijos yra siunčiami iš ALT Centro (1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois) tiesiog į kolonijas. Toliau jų bus pasiūsta daugiau.

Dar kartą: Stokime visi į darbą! Tuojau!

Mobilizuokime visas gyvasias lietuvių tautos jėgas Lietuvos išlaisvinimui!

Amerikos Lietuvių Taryba, Vykdomasis Komitetas

Pittsburgho universitetas Naujųjų Metų naktį

ŠV. TĖVAS LAIMINA JAV LIETUVIUS KATALIKUS

L. Š.

Lietuvių Katalikų Federacijos kongresas buvo prieš apie trejetą mėnesių, tačiau vis dar gaunama gražių atsiliepimų apie jo darbus.

ALRKF sekretoriatas praneša, kad yra gauti gražūs atsakymai į sveikinimus iš prez. Trumano, Apaštališkojo Delegato Vašingtone, J. Em. kardinolo Samuel A. Stritch ir kitų.

Šiomis dienomis ALRKF pirmininkas Stasys Pieža gavo laišką iš Vatikano, kuriuo Jo Šventenybė Popiežius Pijus XII siunčia mūsų Federacijai specialų palaiminimą. Šį laišką, tiek Fed. valdyba, tiek organizacijos nariai labai vertina ir brangina.

Laiško turinys yra toks: „Jo Šventenybės Valstybės Sekretariatui Šventasis Tėvas įsakė pranešti apie gautą iš Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Federacijos nuolankų

laišką, išreiškiantį Jam dėkingumą ir ištikimumą ir turi malonumą pranešti, kad Jo Šventenybė šiltai vertina pagarbos ir prisirišimo sentimentus, kurie įkvėpė šį malonų gestą, nuosirdžiai suteikia valdybai ir nariams savo specialų Apaštališkąjį Palaiminimą“.

Laiškas iš Vatikano išsiųstas š. m. lapkričio 9 d.

Apie šį laišką sužinojo ir kai kurie katalikų die. činiai laikraščiai. „The New World“, Chicagos arkidiecezijos organas, net pasikalbėjimą su Federacijos pirmininku ta proga padarė ir atspausdino, paliesdamas ir kitus mūsų svarbiuosius visuomenės reikalus.

ALRKF pirmininkas S. Pieža pranešė valdybos nutarimą pagaminti Lietuvių Katalikų Akcijos medalį ir jį duoti tiems

lietuvių mokyklų mokiniams kurie parašys geriausią rašinėį šiuo klausimu: „Kodėl aš didžiuojuos būdamas kataliku?“

Toks konkursas busias prarastas Federacijos planuojamą vėjus metu.

Reikia manyti, kad ir Šventoto Tėvo specialus palaiminimas, ir katalikų (angliškųjų) laikraščių palankūs atsiliepimai apie mūsų vyriausiąją organizaciją, ir patsai reikalas šiais didelės krizės laikais būti viegingais ir organizuotais, mus visus paskatins vėjus metu pasidaruoti, kad ALRKF išaugtų dar stipresnė, gausingesnė ir daugiau darbų nudirbtų Dievui ir Tėvynei.

ALRKF turi kelias garbingas sekcijas, būtent: Lietuvių Kultūros Institutas, Centralinis Lietuvių Knygynas ir Archyvas, Pedagoginė Lituanistikos Taryba ir visus kilnius Katali-

40 METŲ ATEITININKIJAI

ZODIS SAVIEMS 40 METŲ SUKAKTIES PROGA

išsinešta iš tėvų namų.

Prieš abeingumą ugdantį ir viską niekinantį nihilizmą jie išskėlė idealistinį, kūrybingą veiklon skatinantį šūkį „Viską atnaujinti Kristuje“.

Ateitininkų Sąjūdžio mintys kaip neužtvinkiamos bangos apėmė plačius lietuviškojo jaunimo sluogsnius. Dideliu intensyvumu bei atsidėjimu jaunios ateitininkų organizacijos nariai gilinosi į savo tikslus bei uždavinius, tuo brandindam jaunimo savarankišką krikščionišką lietuvišką samonę. Si stebėtinu ryžtu jie tyrė socialinį gyvenimą, ruošdamiesi tikslomis reformomis patarnauti Lietuvos žmonių gerovei. Tai lietuvių katalikų idealistinių sąjūdių gimė iš pačių gyviausių lietuviškojo dvasios gyvenimo sūkurčių.

Veiklos ir judrumo dvasia ateitininkiją lydi per išstisus 40 metų. Per tą savo egzistavimo laikmetį ateitininkija sugebėdavo pagauti, kas gyvenamuojų laikotarpiu buvo aktualiausia, ir mokėdavo sutelkti jėgas ten, kur reikėjo naujų minčių bei formų. Todėl dažnai stings tancioj mūsų gyvenimo rutino ateitininkija buvo tas šviesias' akinantis žaibas, kuris nekartyuskrodavo apsiniaukusį dangų.

Kai biurokratėjanti miest' inteligentija 'tolo nuo kaimo kiekvienas ateitininkas būv' pareigotas bent atostogų metu bendrauti su kaimo jaunimu i' veduoti nutrūkti jungiančiar ryšium. Ateitininkai taip pa' kų Akcijos darbus finansuojantis Lietuvių Katalikų Akcijoj Fondas, kurio vėjus netrukus ir turės prasidėti.

Pažymėtina, kad ALRKF turirį ir savo Tarybą, kurią sudaro: Fed. valdyba, centrinių organizacijų pirmininkai ir sekretoriai, katalikų laikraščių redaktoriai ir ALRKF apskirčių pirmininkai ir sekretoriai.

lankė varguomenės gyvenamus priemiesčius, nes juto Lietuvos dvasinio ir socialinio gyvenimo pulsą jos jautriausiose reikaluose. Pramonės rajonai ateitininkus pažinojo kaip veiklius talkininkus Krikščionių Darbininkų Sąjungoje. Ateitininkija pasipriešino pastangoms kurti Lietuvoje oligarchinio pobūdžio aristokratų luomą. Kai reikėjo plunksnos, ji buvo veikli savo mintimis ir išstverminga jų realizavime.

Savo vėliavų ateitininkai neaulenkavo smurtui ir nesuėpdavo pataikavimu. Tie auklitieji idealai, vėliavose įrašyti r gyvi daugelio širdyse per kovas ir per gyvenimo audras išliko šviesūs ir žerintys.

Idėjos aiškumas, idealų platumas, atverias kelią nesiliaujančiai pažangai, narių samonringumo siekimas, veikli ir judri dvasia, juntanti ir jautri gyvenamojo momento reikalavimams, — visa tai yra brangūs ir labai vertingi Ateitininkų Sąjūdžio bruožai.

Bet jie yra taip pat ir ipareigoja, ypačiai šiuo metu, kai ne tikta mūsų tautos, bet viso pasaulio krikščioniškoji kultūra yra pavojuje. Pasaulyje vienas prieš kitą stovi du frontai. Anapus Geležinės Uždangos isticinis bolševizmas ryžtingai iekia pasaulinės revoliucijos ir viešpatavimo, kai tuo tarpu pasaulis šiapus Geležinės Uždangos yra paskendęs neryžtingume. Beidėjingumo vėžys silpnina jo organizmą, iščiulpdamas gyvybinguosius kilnaus krikščioniškojo idealizmo syvus.

Ateizmo ir indiferentizmo įtakoje Vakarų pasaulis tepajėgia prieš idėją kovoti sotaus stalo vilionėmis. Su auksu ir skania duona einama gelbėti pasaulio. Bet kaip tai niekinaga, kiek čia daug audringos ir dvasingos žmogaus prigimties lėkšto nepažinimo. Manoma (Nukelta į 4 pusl.)

NAUJŲJŲ METŲ NAKTIS

Č. GRNCEVIČIUS

Štai jums viena nuobodistorija, ji dėjosi tais laikais, kada žmonės neįtikėtina gražiai mokėjo kankintis dėl meilės.

N. Mazalaitė

Jei kas yra gerai išvaikšiojęs Kauno senamiestį, negalėjo nepastebėti šventoj Mikalojaus bažnyčios šventkiemio mūre, virš vartų, dviejų angelėliukų bareljefo. Seniai jie ten įkelti, ir metų metai jų spalvų pakeitė. Ir seniausi miesto žmonės neatmena, ar jie kada kitaip, negu pilkai, atrodė.

Ir jei kas eina į šią benediktinų saugojamą bažnyčią ar tik pro šalį jos, pakelia akis ir pasidžiaugia barokiniais dangaus pasiuntiniais. Vienas jų savo pukuotą galvutę per smarką parėmęs, lyg koks išminčius, susimąstęs, žvilgsniu skrodžia aukštybes ir nesidomi žemiškais reikalais. Kitas gi prigulęs prie mūro, šypsodamasis ir akis įbedęs į ištrintų akmenų taką, visą dėmesį paskyręs tiems, kurie pro tuos vartus įeiną prieš Jo altorių daugiausia pasiskūsti ir prašyti, tik retas padėkoti.

Byvo tada paskutinioji metų diena, kai įvyko tas, ką mes čia norime papasakoti. Diena

ėjo vakarop, ir palaidos snai-gės, kaip peteliškės kvepiančią vasaros dieną, žaidė ore. Lempų apšviestomis gatvėmis garsiai skambėdamas pralenkdavo ro-gutes, pro krautivių vitrinas skubėjo miestiečiai su didžiulėm dovanų dėžėm. Tik policininkai, kaip ir kasdien, tingiai sukinėjosi gatvių kryžkelėse.

Tada mūsų mažieji angelai pamatė prisartinantį tą, kuris tenai vadinamas Vyresniuoju angelu ir kuris buvo jų viršininku. Buvo tai metinis patikrinimas visų dangaus gyventojų, atsiųstų į žemę įvairiom pareigom: ir altoriuose stovėti su šventaisiais, ir kapinėse, ir pavojingose kelių vietose ir dar kitur — kur čia juos visus ir besuminėsi.

Ir kai vyresnysis angelas, mūsų mažiesiems perdavęs dangaus pasveikinimą ir padėkojęs už tarnybą, buvo benoris skristi toliau, angelėliai ėmė kalbėti:

— Nors geriausia, kai vyksta valia dangaus, o ne mūsų, tačiau mes esame dar maži ir nekantrūs, todėl norime prašyti, ar negalėtų čia mus pakeisti kitieji dangaus gyventojai. Eilę metų čia prarajom ir labai

pasilgom tenai aukštai pasilikusių draugų.

Vyresnysis angelas, valandėlę pagalvojęs, tarė:

— Taip, judviejų prašymas bus išklaustas, ir dar šianakt galėsite grįžti iš kur atėjė. Tačiau prieš tai turite atlikti vieną mažą užduotį. Čia, tame mieste, kuris tebegyvena laimingas dienas, šianakt turėsite aplankyti tą, kuris visiems džiūgaujant Naujųjų Metų angoje, bus vienišas ir labiausiai nelaimingas. Ir dangui nebus linksma, jei tas žmogus nebus pradžiugintas. Dabar žemėje tiek jau neužtenka ir mūsų didžiulio Angelų Ramintojų legijono jiems paguosti, ir šiam, kaip esu sakęs, laimingajam miestui atsarginių angelų nebeturime.

— O kas jis toks, tas nelaimingasis, ir kur jis gyvena? — pasiryžę padėti užklausė mažieji.

— Neturiu laiko su jumis ilgai šnekėti — dar tiek reikia šį vakarą patikrinti. Likit sveiki! — ir Vyresnysis angelas dingo.

Mūsų mažieji dangaus pasiuntiniai kurį laiką nežinojo, kas daryti ir kur ieškoti nelaimingojo. Pergalvoje sutarė: — Žmogus labiausiai brangi na laisvė, ir mirusių už ją yra daugiausia, tad mūsų ieškoma-

sis ir bus tarp tų, kurie jos ilgisi.

Nieko negaidami jiedu tuoj atsidūrė gatvėj tarp žmonių. Paskui pasiekė antrą ir trečią gatvę, o ketvirtosios gale sustojo prie labai didelio gelsvo mūro, kurio vartai buvo geležiniai ir prie jų stovėjo stiprūs ir ginkluoti vyrai.

Nors tokiu vėlu laiku čia vizitai nebuvo įprasti, bet dangaus pasiuntiniais visur keglas atviras, net ir į kalėjimą. Sargybiniai pagarbiai išsitęsę sumušė kulnėmis ir, norėdami parodyti tarnybinį stropumą, mažiesiems angelams triukšmingai atidarė didžiuosius vartus. O kalėjimo viršininkas, nežiūrint, kad dar nebuvo baigęs ruoštis į Naujųjų Metų sutikimą pas miesto burmistra, pasisūlė suteikti visus paaiškinimus.

Tuojuo buvo atversta didžiulė knyga, kurioje buvo surašyta daug vardų su garbingais titulais. Nelengva buvo tarp jų suieškoti reikalingiausio. Tačiau kalėjimo viršininko įgudimas čia padėjo, ir buvo sustota ties Jonu, kitaip dar vadinamam Nr. 148, kuri iš nuotraukos angelukas, žiūrėjęs į taktą, prisiminė matęs dar tada, kai jis buvo vadinamas Joneliu, nešinas baltais žiedais žvakę ir laimingos motinos ve-

dinas, ėjo į bažnyčią. Prieš dvidešimt metų į tuos mūrus buvo įvestas ir nežina kada iš jų bus išneštas.

Siaurais koridoriais ir aukštais laiptais buvo pasiekta aukštutinė kamera. Garsiai suskambėjo rakinamos durys, ir jaunieji dangaus pasiuntiniai buvo viduje.

Silpnas, apdulkęs žibintas teikė daugiau šėšelių nei šviesa, ir angeliukai ne tuoj išvydo stambų, apžėlusiu veidu ant lovos krašto sėdintį Joną.

Nei tokių retų svečių pasirodymas, nei paties viršininko buvimas Jono nenustebino, ir jie jam nepadarė didesnio įspūdzio, negu kasdieninis įėjimas prižiūrėtojo, kuris pastatęs du-tikimą pas miesto burmistra, pasisūlė suteikti visus paaiškinimus.

Mūsų angelai buvo labai jauni ir nepritęję, o su senesniais žmonėmis nedaug tebuvo šnekėję, tai nežinojo, kaip paaiškinti savo apsilankymo priežastį ir nuo ko pradėti. Pradėję reikšti savo apgailėstavi-mą dėl jo ilgų metų čia praleistų, prasidedant Naujesiems Metams, prašė priimti pasveikinimą iš paties dangaus, ku-

riame, jų žiniomis, jam esanti parengta vieta.

— Tas man neįdomu. — atsakė Jonas ir nusiuko nuo jų.

Tada angeliukai vėl bandė paaiškinti, kad laikas jam būsiąs sutrumpintas, o Naujieji Metai, kurie netrukus prasidėsia...

— Man vistiek, ar jūs dienas ir metus vadinsite vienu ar kitu vardu. Ot, miego tai jau noriu, — ir jis ėmė rengtis guliti.

Jie nežinojo, kuo ji pradžiuginti, ir ėmė pasakoti apie žemės kančių menkystę, sulgytinus su ano pasaulio grožybėmis.

— Iškite! — Iškite! — Jie dėsė ir ieškojo naujų žodžių. Jones tada ėmė keiktis, ir svečiai, jo žodžių išsiganę, skubiai išėjo.

— Ne, jis nėra tas, kurio mes ieškojome, — nusprendė angelai, — jo viena diena panaši į kitą, o vakaryktė naktis nesiskiria nuo šiandieninės, todėl dangui nebūtų rūpėję kaip šiandien jį atlinkyti.

Išbėgę į gatvę, angelėliai nutarė, kad jų ieškomasis tikriausiai bus ligoninėje, nes daugiausia tu, kaip jie pastebėjo, kurie lankosi į je bažnyčią, ateina prašyti sveikatos. Nelaukdami nieko, gerieji

mūsų angelėliai nuskubėjo siauromis senamiesčio gatvėmis ir sustojo tik prie pilksvų ligoninės durų.

Nei sargų, nei užraktų čia nebuvo, ir mūsų lankytojai tuoj atsidūrė vaistais kvepiančiose koridoriuose.

Jie ir čia buvo sutikti maloniai, ir visi rūmų patarnautojai pasisūlė jiems padėti. O tas, kuris tarp jų buvo vadinamas vyriausiuoju, pridūrė, kad tokių retų lankytojų jis čia nėra matęs ir jiems net nusilenkė.

Kai paaiškėjo dangaus svečių vizito tikslas, jie buvo nuvesti į nedidelę palatą, kurioje gulėjo kepyklos vežėjas Kazimieras, su vežimu nudardėjęs nuo slidaus kalno į upelį. Jis visas buvo apraišiotas, o rankos ir kojos palubėj pakabinutį svarsčių ištemptos. Iškreiptas veidas ir sukepęs liežuvis rodė jo skausmų didumą.

Kazimieras, pajutęs, kad esama lankytojų, atmerkė akis, ir jose pasirodė mažas nusteblimas.

Mažiesiems angelams taip pagailo vežėjo, kad jie ir vėl nežinojo, nuo ko pradėti šnekėti. Po kelių paguodos žodžių, ir linkėjimų, jiedu prisipažino, kad iešką šio vakaro nelaimingiausio žmogaus.

MOKYKLŲ IR STIPENDIJŲ INFORMACIJOS

Norėdamas pagelbėti lietuviams studentams, o taip pat ir tėvams besiruošiantiems siųsti vaikus į aukštesnias J. A. Valstybių mokyklas, Lietuvos Generalinis Konsulatas New Yorke yra numatęs laisvą nuo laiko duoti spaudai informaciją apie Amerikos mokyklas, studentus ir stipendijų galimumus. Pranešimuose bus nurodyti ir adresai kur kreiptis, todėl į Gen. Konsulatą taip reikalais prašome nesikreipti.

DVYLIKA KOLEGIJŲ DALYVAUJA SPECIALIAM CARNEGIE INSTITUTE OF TECHNOLOGY PLANE

Daugelio universitetų technologijos kolegijos (fakultetai) iš įstojančių reikalauja, kad būtų baigę bent dviejų ar trijų metų kolegijos kursą. Užbaigę dviejų ar trijų metų technologijos kolegiją gaudavo chemijos, elektros, inžinerijos, mechanikos ir panašius bakaluro laipsnius (Bachelor of Science in Chemical Engineering, B. S. in Industrial Engineering, etc.). Vadinasi, į technologijos kolegijas stojantis už dvejus ar trejus bendro lavinimo kolegijoje praleistuosius metus jokio laipsnio negaudavo, išskiriant liudijimą, kad jis tiek tai metų yra lankęs kolegiją.

Pagal Carnegie Institute of Technology planą, prie kurio jau yra prisidėję dvyliką kolegijų, baigusis atitinkamos kolegijos trijų metų kursą ir Car. Inst. of Technology dviejų metų kursą gaus iš karto du laipsnius, būtent, Bachelor of Arts iš tos kolegijos ir Bachelor of Science iš Car. Inst. of Technology. Prie to plano jau yra prisidėjusios šios mokslo institucijos: Albion College (Mich.), Allegheny College (Pennsylvania), Baldwin — Wallace College (Ohio), Denison University (Ohio), Geneva College (Pa.), Hiram Coll. (Ohio), Iowa Wesleyan Coll. (Iowa), Washington and Jefferson Coll. (Pa.), Washington and Lee University (Virginia), ir Willamette Uni-

versity (Oregon).

Ta proga pažymėtina, kad Carnegie Institute of Technology yra Pittsburgh, Pa. mieste, įkurtas 1905 metais. Mokslo apiniams ir pragyvenimo išaidoms metams reikia turėti bent \$1,300. Institutas turi moksloapiniams 20 metinių stipendijų po \$500 ir per 60 stipendijų tarp \$200 ir \$500. Institutas turi šiuos skyrius: neįgaliausių kolegiją (Margaret Morrison Carnegie College for Women), meno, inžinerijos ir bibliotekinių mokyklą. Be B. S. dar teikiama magistro ir doktorato laipsniai.

TRYS MOKSLAPINIŲ STIPENDIJOS MANHATTAN KOLEGIJOJE

Šių metų gruodžio 27 d. Manhattan College (Riverdale, N. Y.) įvyksta konkursiniai egzaminai trims mokslapinių stipendijoms už aštuonis semestrus. Konkurse gali dalyvauti šių metų vidurį gimnazijas (High schools) bebaigiantieji.

ŠEŠIOS MOKSLAPINIŲ STIPENDIJOS HOBART IR WILLIAM SMITH KOLEGIJOSE

1951 metų balandžio 30 d. bus paskirstytos šešios mokslapinių stipendijos per visus ketveris kolegijos metus tarp stojančių į vyrų Hobart College (Geneva, N. Y.) ir mergaičių William Smith College (Geneva, N. Y.). Keturios stipendijos numatytos į Hobart College stojantiems ir dvi į William Smith College stojantioms.

Trys tų stipendijų bus paskirstytos New Yorke valstijos gyventojams, o trys kitų valstijų gyventojams. Baigusieji ar bebaigiantieji gimnazijas (high schools) turi paduoti į tas mokyklas įstojimo prašymus ne vėliau 1951 m. vasario 17 dienoms. Stipendijos bus teikiamos atsižvelgiant į mokslo pažymius, anglų kalbos žinojimą ir parodytą pažangą matematikoje ir bent vienoje svetimoje kalboje.

TRŪKSTA JAUNŲ INŽINIERIŲ

Pasibaigus karui dėl didelio skaičiaus studentų technologijos mokyklose buvo prisibijoma, kad daugelis nepajėgė užsiimti savo specialybe. Dabar padėtis pasirodžiusi priešinga: iš visur girdimi balsai apie jaunų inžinierių trūkumą, kuris toliau esą didės, bet nemažės.

KONKURSINIAI EGZAMINAI Į JŪRININKYSTĖS MOKYKLĄ

Konkursiniai egzaminai vyksta kas savaitę norinčių stoti į New York State Maritime Academy (Bronx, N. Y.) nuo 1951 metų rugsėjo mėnesio. Kursas trunka ketveris metus ir baigusieji gauna B. S. arba B. M. E. (Bachelor of Marine Engineering) laipsnius. Mokėti už mokslą nereikia. Mokykla ruošia karininkus ir vadovaujantį personalą prekybiniam laivynui.

Lietuvos Gen. Konsulatas New Yorke

40 METŲ ATEITINIKIJAI

(Atkelta iš 3 pusl.)

norima pasotinti dvasią to žemės tvarinio, kuris yra sutvertas panašumu į Dievą. Tas pats beidėjingumas kėsina paskirti ir mūsų tautos krikščionišką dvasingumą.

Šių reiškinį akivaizdoje ateitininkijos sąjūdis igauna vis didesnės prasmės ir aktualumo. Šiuo metu labiau negu kada nors anksčiau reikia tos idealistinės veržlios ateitininkijos pradininkų dvasios, kuri turėtų šių dienų laisvės kovą įprasminti giliu krikščioniškumu.

Turint prieš akis gyvenamojo momento sąlygas du svarbius ateitininkų veiklos bruožai turėtų būti akcentuojami — vienas jų balandžio nekaltumo, antras žalčio gudrumo bruožas.

Balandžio nekaltumo turėtų būti laimėta tam didžiajam žygiui Dievo palaima. Tuo pačiu būdu turi būti įžiebtas neklatingųjų širdys krikščionybės idėjos ugnimi.

Ateitininkai, atsidūrę laisvąjam pasaulyje, savo pavyzdžiu ir darbais turi paryškinti aukštusius savo misijos uždavinius. Jie turi išsiveržti į erdvesnius horizontus, aktingai reikštis platesnėje visuomenėje, siekti mokslo ir būti kūrybingi savo darbo plote.

Savo erdves skrodžiančia mintimi ateitininkija turi atskleisti vidinį krikščionybės grožį. Savo krikščioniškai lietuvišką individualybę ir ryžtingumą jai išlaikyti ateitininkija turi įprasminti savo aukos darbais, dideliu veiklumu ir savą gyvą kūrybą.

Žalčio gudrumas ateitininkijai turi padėti išvengti šunke-

lių, toliaregiškai pramatant kas yra gera ir kas bloga tolimesnėje perspektyvoje. To gudrumo įtakoje ateitininkija turi išlaikyti krikščionybę šviesoje aukštumoje kaip galutinį žmogaus tikslą, patį išvengtą ir kitus apsaugoti nuo jos piktnaudininkijos sąjūdis igauna vis didesnės prasmės ir aktualumo.

Tokiam sumaniam uždaviniui atlikti yra reikalingas sąmoningas, žiniomis apsišarvavęs, jautrios ir kilnios dvasios, kovojantis ateitininkas. Didžiųjų uždavinių akivaizdoje abejingas, organizacijos idėja negyvenas ir sąjūdžio uždaviniams nesidomintis narys yra trukdantis balastas. Naivus, nuo realybės nutolęs svajotojas, nė laelės neturintis išmintingojo žalčio gudrumo yra nesąmoningas svarbaus darbo stabdis.

Rimti laikai reikalauja ir rimtos, sistematingos bei intensyvios veiklos. Todėl naujomis priemonėmis turime grįsti savo aktyvumą, naudodami kaip ryškia ir aiškia mintį taip pat tikslią ir gražią veiklos formą.

Jeigu mes giliu įsitikinimu skelbiame, kad laisvė, teisingumas, žmogaus kilni krikščioniškoji asmenybė yra tos būtinybės, kurios aukštajam žmogaus tikslui yra reikalingos kaip saulės šviesa augalams, turime mokėti jas ir ginti. Visa tai neateina savaime, tas turi būti išugdyta, pelnyta ir iškovota.

Kai tos būtinybės yra pavojuje, pasiaukojimas yra nevienodorybė, bet prievolė. Kaip laisvi žmonės turime sugebėti darbais paryškinti laisvės vertinimą.

Todėl visi ateitininkai, — es yra kviečiami jungtis į šį didį žygį visa savo širdimi, visomis jėgomis ir kovoti už tas vertybes, kurios iškelia kilniąją paskiro žmogaus, mūsų visos tautinės bendruomenės ir viso pasaulio žmonių paskirtį.

Ateitininkų Federacijos Vyriausioji Valdyba

PHILADELPHIA, PA.

L. Kabalinskas ir Ir. Damčikaitė sukūrė lietuvišką šeimos židinį

Skautė ir veikli lietuvių, lietuviškos dainos ir šokių ansamblio — mišraus choro, moterų okteto, dalyvė Irena Damčikaitė su Leonardu Kabalinsku sukūrė gražių vilčių teikiančių lietuvišką šeimos židinį.

Irena Domčikaitė atvyko į Philadelphia su senais tėvais prieš metus. Visą laiką pavydingai globoja savo tėvus niekad ir niekur jų neapleisdama.

Vokietijoje, tremtinių stovyklų gyvenime, Irena dalyvavo skautų organizacijos veikloje. Prisidėjo prie kiekvieno lietuviško darbo. Tačiau jau itin buvo artimos ir mielos skautų dirbs Lietuvos išlaisvinimo idėjos. Ji puiki rankdarbių

meno menininkė, pavyzdinai gražiai siuvinėja lietuviškų lėlių drabužėlius. Iš jos rankų išėjusios tautinės lėlės vertė kiekvieną grožėtis. Užtat Irenos Damčikaitės gamintos lėlytės pasklido po visą pasaulį, o ypač šimtai jų atkeliavo Amerikon.

Bičiuliai, draugės ir draugai linki abiem jauniem žmonėms amžinai šviečiančios laimės, bet kartu tikisi, jog Irena ir Leonardas ir ateity neparodys pavargimo žymių ir tokiu pat atkaklumu bei ryžtingumu dirbs Lietuvos išlaisvinimo idėjai įgyvendinti.

K. S.

PASAULIO LIETUVIŲ KULTŪROS ŽURNALO

AIDŲ

platinimo vajas

lapkričio, gruodžio, sausio ir vasario mėnesiais

AIDAI yra mokslo, literatūros bei meno ir visuomeninio gyvenimo mėnesinis žurnalas.

AIDAI puoselėja tautinę kultūrą ir savo puslapiuose talpina lietuvių mokslininkų, rašytojų ir menininkų naujausius kūrybos darbus.

AIDAI apjungia visus pasaulio lietuvius, kuriems rūpi lietuviškoji kultūrinė kūryba, tautinės gyvybės išlaikymas ir Lietuvos nepriklausomybės atgavimas.

AIDUS redaguoja redakcinis kolektyvas sudarytas iš žymių lietuvių kultūrininkų su rašytoju Ant. Vaičiūlaičiu priešakyje.

AIDŲ prenumerata metams: JAV ir Pietų Amerikoje — \$5.00; Kanadoje — \$5.50 (kanadiški — \$6.00); kituose kraštuose — \$6.00. Atskiras numeris JAV — 50 c.; kitur — 55 c.

AIDŲ administracijos adresas: — AIDAI, Kennebunk Port, Maine

VISI KVIEČIAMI Į KULTŪROS ŽURNALO

AIDŲ platinimo talką

Tenelieka nė vieno lietuvių, kuris neskaitytų

AIDŲ

KIŠKIŲ LANKA

NELĖ MAZALAITĖ — KRUMINIENĖ

Per stiprų miegą girdi eigulis Andriekus, kad kieme kerta medį, o jo žmona sapnuoja juodvarnį, kuris nukrito nuo stogo ir snapu kuoja lango stiklą. Netrukus ji visai pabunda ir nežadindama vyro klausosi: tyliai, bet nesustodamas kažkas pirštų krumplišius daužo į langą. Per stiklą eina šiurpus virpėjimas, ir taip pat pradeda drebėti jos kūnas. Ir ūmai baimė suspaudžia jos širdį.

— Neik, šnibžda ji vyrui, kuris tylėdamas lipa iš lovos ir greitai valkstosi, — neik.

— Nebijok, Morta, — sako jis garsiai, ir nuo jo balso ji pasidaro ramesnė: šitai yra visą jų gyvenimą, pagalvoja ji, kad tiki jo žodžiais ir darbais. Ji mato, kaip jis išima iš po pagalvės brauningą, ir suspaudusi rankas seka jį išeinantį per pilką aslą — ir tyli.

Andriekus laiko ginklą rankoje, atsargiai atšaudamas duris, tačiau niekas nepuola į vidų, ir ant slenksčio jis žvalgo. Prie lango stovi aukštas vyras ir dabar eina į durų pusę — ir eigulis eina į jį.

Yra gegužės naktis, yra šviesi naktis, pusiau išaušusi ir žmonių veidai gerai matomi. — Gal būt, užtekę mažesnės šviesos, kad pažinčiau tave, — galvoja eigulis ir žiūri į savo sūnų.

Abu yra sustoję prieš vienas kitą ir žiūri — ir dabar tėvui vėl atrodo, kad jis girdi atsitrenkiant kirvi į medį — bet tai kažkas beldžiasi jo širdyje. Jam atrodo, kad jis netenka minčių ir regėjimo, — ir praeina daug sekundžių kol jis atsikvepia ir pasidaro toks kaip visada.

Tada jis pastebi, jog sūnus stovi įkritusiomis akimis, ir jo žandų kaulai atsikišę. Jo kelinės purvinos, ir švarko petys suplėšytas — tėvo veidą perovila kratijas — nieko nesakdamas jis eina į vidų ir duris valieka atidaras. Sūnus jėdamas jas uždaro.

Motina jau yra užsimitusi drabužius, ji, gal būt, stovėjo už tėvo nugaros ir viską matė — nes dabar ji nesistebėdama puola prie savo vaiko ir apkabina jį abiem rankomis. Tyli lėdama ji glosto jo plaukus, ir

kaklą, ir švarką — ir jis nutvėręs jos ranką pabučiuoja. Tuomet ji gailiai kukėdama pravirksta ir įsikniaubia į jo petį.

— Duok man valgyti, mama, — sako jis pusbalsu, ir nuo šito ji atsigauna.

Ji iš karto vėl pasidaro vikri ir stipri, nes pati turi teikti globą. Lengvai ir greitai vaikštinėja ji iš virtuvės į trobą, ir ūmai pajunta, kad šypsoi ir kartoja: mama, valgyti! Atrodo, ji tik dabar atpažįsta savo kūdikį, iš tų žodžių, kurie pirmieji jąga žmogaus kalboje.

Kartą ji sustoja tarpduryje ir išsigąsta, kad abu vyrai vis dar tyli — ir tuojau ją apima nauja baimė dėl to, ką jie galėtų kalbėti. Užtat yra gerai, kad sūnus tuojau sėdasi už stalo ir valgo.

Tėvas atitraukia užuolaidas ir kambarys prašviesėja — jau yra visiškai išaušę. Žiūri jis į langą ir galvoja, kad naktis yra kaip didelis šakotas medis, kurį saulė apgenėjo dideliu spindinčiu kirviu. Jis girdi garsų čepsintį kasnojimą, ir atsikusęs mato, kaip godžiai valgo jo sūnus — prie šito stalo dar nėra sėdėjęs toks alkanas žmogus. Ir jį apima toks beribis

galisys, kad nori pasakyti kažką labai gražaus, tačiau tiktai prieina, stovi už jo nugaros ir suploja jam per petį. Tuo metu motina inėša dar vieną ašotį pieno, ir pamačiusi vyro ranką ant sūnaus nugaros, palinksi galvą ir jos akys sužvilgiuoja jaunai ir laimingai. Ji pripila antrą stiklinę ir paduoda vyrui — lengvai gurkšnodamas jis svarsto klausimą ir pagaliai ištaria:

— Iš kur tu atsiradai? Bet sūnaus akys yra visiškai stiklinės ir jo galva svyruoja — jis snaudžia.

— Paguldyk jį, — sako jis lėtai žmonai. Tačiau kai purto pagalvę savo lovoje, jis pasako kietai:

— Ne čia, aš nežinau, iš kur jis grįžta, bet jau seniai jis prarado teisę rodytis čia dienos šviesoje.

Motina nesako nieko, o sūnus jau visiškai miega, atsi-rėmęs alkūnės. Valandėlę tėvas galvoja ir nutaria:

— Paguldyk jį dabar sandėliuke — vėliau galės miegoti su Algirdu, — ir jis pats nuėša ten savo patalus.

Paskui sako: — Eisiu truputį pasižvalgyti. II.

Saulė jau pasirodė, kai jis išėina į kiemą — šilima leidžiasi į žemę, tiktai mažas greitas vėjas narsto po lapus. Visas sodas žydi, nulinkusi ant tako obels šaka paliečia jo kepurę — žiedai yra drėgni, tarsi jie visą naktį būtų gėrę, galvoja eigulis — gėrę ir negalėję atsigerti, kaip Vincas pieno.

Iš serbentų krūmo išbėga šuo, o iš būdos raivdamasis išleido kitas — ir abu glaustosi prie šeimnininko.

Jie iš karto pažino atėjūną, — mano eigulis, — kaip aš nesupratau, kad kieme vaikštinėja savas, kitaip jie būtų suplėšę mišką lojimu.

Žaisdami jie ritasi pirma jo, jie žino rytmetinį kelią į mišką: per sodą, per laukymę, pro storą jį jovarą ir žalią kelmą prie jo. Bet šiandien eigulis dažnai sustoja — kažkas yra pasikeitę, kažkas yra prisidėję prie kiekvieno daikto, ir jis mato ir girdi kitoniškai. Ūmai mintys užgrūna jį kaip medžiai: iš kur dabar ateina jo sūnus?

Jis atsėdė ant kelmo, minkšto, kaip gera kėdė, ir mėgina galvoti apie jį, apie kelmą: Tu esi senesnis už mano laimę ir vargus — aš buvau mažas, o

tu toks pat kaip šiandien, ir tavo brolis jovaras taipgi.

— Iš kur atsirado Vincas? — vėl trenkia mintis, tačiau jis stengiasi atkakliai galvoti kita: kaip gražiai sužėlė laukymės pievelė, ir šunys tupi ten viduryje, kaip du rausvi baravykai. Kadaise — tai atrodo taip baisiai seniai — jis klausinėjo savo tėvo: kodėl čia tokia pieva ir iš visų pusių miškas? — Ach, tėve, tėve, aš buvau mažas, o dabar ir aš turiu sūnų ir nežinau, iš kur jis atėjo!

Ne, juk jis ne tą galvoja: jis atsimeina, kaip tykojo dieną ir šviesiomis naktimis pamatyti zuikių puotą — tačiau niekuomet to nepavyko. Tiktai kartą čia mėnesienoje regėjo stirnelę — ji šokinėjo kaip rudai gelsvas lapas vėjuje, ji buvo dali kaip mergaitė.

Dėl kelmo, dėl zuikių, dėl miško žalumo, dėl kažko neapsakomo ir nematomo — išto ir girdi kitoniškai. Ūmai vežtas mokyti jis po trejų metų sugrįžo ir pasiteisino savo tėvui: — Man patinka mokyti žmones, bet aš noriu būti eiguliu, kaip ir tu, aš niekad nenoriu pasitraukti iš tėviškės.

— O mano vaikas buvo išbėgęs, ir aš nežinau, iš kur jis grįžta.

— Šalin, šėtone gundytojau — šaukia jis savo sieloje. — Kam tu lendi į mano atsiminimus, aš ką tik regėjau, kaip aš, vienintėlis sūnus, buvau kartą ilgam apleidęs savo namus.

Su savanoriais buvo jis išėjęs, su tokiais pat vienturčiais, su paskutiniais sūnumis, ir grįžo, kai buvo jų pačių išgelbėta laisvė — grįžo sūbrendęs ir dar labiau įsimylėjęs tėviškę. Ją paveldėjo netrukus ir taipgi tėvo profesiją, ir į šiuos namus atsivedė mokyklos draugę į žmonas. Artimiausias kaimynas gyvena už pusantro kilometro, tačiau jiems nebuvo nuobodu miške. Ir kaip čiulbantį miško lizdas atrodė jų namai, kai atsirado Jonas ir Vincas — dvylniai, paskui atėjo Aldona ir Algirdas. Šitoj pievoje jie yra bėginęję kaip zuikučiai, vėliau sėdėjo čia su knygomis. Jie mokėsi, ir žiemą namai buvo tušti, tarsi išskridę paukščiams. Motina kartą sakė: — Jeigu laukimas turėtų sėklas — miškai būtų išaugę iš mano laukimo. — Jis nekalbėjo to, bet visuomet laukdavo pavasario ir jų. Laukė savo vaikų ir laukė augančių juose žmonių.

LAIŠKAS REDAKCIJAI

DIDŽIAI GERBIAMAS REDAKTORIAU,

Širdingiausias sveikinimas siunčiame Jums ir visiems Jūsų vadovaujamo laikraščio Bėndradarbiams šventų Kalėdų ir Naujų Metų proga. Rodomos Jūsų pastangos ir įdėtas darbas tegu stiprina lietuviškąją dvasią, veda visus nesuardomom vienybėn ir uždega Tėvynės meilės jausmais, kuriais atsizymėjo mūsų Tautos didvyriai. Jūsų siuntinėjamas laikraštis aplanko beveik visus Rytų Prancūzijos tautiečius, kelia priblokštą lietuvių moralę, ska-

tina visokiariopai pažaigai ir duoda vilčių ateičiai. Mūsų lietuviai, kurių čia randasi apie 300, kartkartėmis reiškia padėkos žodžius Jūsų laikraščiu ir su pasilgimu laukia jo naujų numerių, nes spausdintas lietuviškas žodis čia užsienyje yra kiekvienam didelė brangenybė. Tikėdamiesi, kad ir ateityje, kaip iki šiol, galėsime paramos keliu gauti Jūsų vadovaujamą laikraštį, liekame su širdingiausiu dėkingumu ir tikra pagalba.

Kun. J. Krivickas
Lietuvių Sąjungos Valdyba
Strasboure

se. Algimantas yra pirmasis tremtinys iš Pittsburgho savanoriu įstojęs į JAV karines pajėgas. Anksčiau jis lankė Šv. Kazimiero gimnaziją, dalyvavo vyčių organizacijoje ir buvo artimas "Lietuvių Žinių" bendradarbis. Gruodžio 26 d. jis grįžo atgal į savo dalinį. Linkime Algimantui sėkmingai atstovauti lietuvių vardą JAV laivyne.

REDAKTORIUS ČIKAGOJE

"Lietuvių Žinių" redaktorius adv. Stasys Gabaliauskas su žmona ir sūnum, Kūčias atšventę Pittsburghe, Kalėdas praleido Čikagoje savo artimųjų tarpe. Redaktoriaus sūnus Povilas rudenį pradėjo studijuoti Erie universitete chemiją ir kartu praeina karinį apmokymą — jis ruošiamas būti MP karininku.

KLAIPĖDOS IŠVADAVIMO SUKAKTIES MINĖJIMAS

Pittsburgho Tremtinių draugijos valdyba savo paskutiniam posėdyje nutarė specialiu susirinkimu paminėti Klaipėdos krašto sukilimo sukaktį. Smulkiau apie tai bus pranešta vėliau.

Ta pačia proga buvo aptarta ir tremtinių kultūrinė veikla. Nutarta suorganizuoti tremtinių vyrų kvarteta.

DĖKOJAME SAVO BICĪULIAMS

Gausus būrys "Lietuvių Žinių" bicīulių Kalėdų švenčių proga prisūntė redakcijai nuosirdžių sveikinimų. Negalėdama į visus sveikinimus atskirai atsakyti, redakcija džiaugiasi, kad bicīuliai jos neužmiršta ir tarla jiems didelį lietuvišką acū.

STIPRUS "L. Ž." RAMSTIS

William Kolyčiaus, Jr. vardą Pittsburgho lietuviai dažna girdi. Tai reto darbštumo lietuvių kultūrinės veiklos judintojas. Nors jaunasis Kolyčius šiuo metu studijuoja teisę Pittsburgho universitete, bei jis visuomet randa laiko vienu ar kitu būdu tarnauti lietuvių bei Jis — Pittsburgho apskri- ties vyčių valdybos išdinininkas Vyčių radijo programos angliškiosios dalies vedėjas, Vyčių Lietuvos reikalų vyr. komisijos narys ir t.t. O paskutiniu metu jis įsijungė ir į "L. Ž." artimųjų bendradarbių eiles, tal- kindamas redakcijai įvairiuose laikraščio reikaluose.

W. Kolyčiaus lietuviška dvasia negalima nesistebėti. Jis yra antrosios kartos lietuvis — čia gimęs ir augęs, keturis metus leitenanto uniformoj praleidęs Europos frontuose, tačiau jis išlaikė lietuviškas liepsnelę savo širdyje. Štai ir dabar nežiūrind, jog jo laikas yra labai suskaiciuotas, jis dažnai įsiknisęs į žodynus gilina lie-

BALFO SEIMO BANKETAS SAUSIO 6

Pentasis metinis BALF seimas įvyks sausio 5 — 6 dienomis New Yorke. Jis bus Hotel New Yorker posėdžių salėje.

tuvių kalbos žinojimą. Tai gyvas pavyzdys Amerikos lietuvių jaunimui ir kai kuriems tremtiniams.

NAUJAS COUNTRY CLUB PIRMININKAS

Prieš kurį laiką įvykė Lietuvių ūkio klubo (Lithuanian Country Club) valdybos rinkimai į klubo pirmininko kėdę pasodino naują žmogų — W. C. Turner. Tai nuosirdus lietuvis patriotas, Duquesne lietuvių klubo pirmininkas. Daugiausiai jo pastangomis šių metų vasarą Kennywood parke buvo suruošta didžiulė ir pirmutinė vakarinės Pensilvanijos lietuvių diena. Šiuo metu W. C. Turner rūpinasi visų V. Pensilvanijos lietuviškų klubų sujungimo našesnam darbu reikalais.

T. PRANCIŠKONŲ PROVIN. CIJOLAS VIŠI PITTSBURGHE

Lietuvos Pranciškonų Šv. Kazimiero provincijos provincijolas Tėvas Justinas Vaškys Šv. Kalėdas praleido Pittsburghe, Šv. Kazimiero parapijoje.

SVETIMŠALIŲ DĖMESIUI

Pakartotinai pranešame, jog generalinis prokuroras Howard McGrath, pasiremdamas svetimšalių registracijos aktu iš 1940 metų ir daus saugumo akto papildymu iš 1950 metų, prašo visus svetimšalius gyvenančius pastoviai Jungtinėse Amerikos Valstybėse užsiregistruoti pas Imigracijos Komisijonierių, Washington, D. C. pranešant jam, nevēliau kaip sausio 10 dieną, 1951 metų, savo gyvenamosios vietos adresą. Nepaklausę šių įstatymų reikalavimų svetimšaliai bus traukiami teismo atsakomybėn. Pranešimai apie gyvenamąją vietą turi būti nusiųsti paštu. Pranešimų blankai (Forma 1-53) gaunami kiekvienoje Imigracijos ir Naturalizacijos įstaigos raštinėje arba pašte. Ant siunčiamų pranešimų turi būti pažymėti registracijos numeriai, kuriuos turi kiekvienas svetimšalis ant savo registracijos kortelės (taip vadinamo svetimšalių paso.). Neuzmirškite, kad pranešimai gyvenamosios vietos turi būti atlikti tarp sausio 1-mos ir 10-tos dienos sausio mėn. 1951 metų. Ta registracija liečia ir buvusius Displaced Persons — tremtinius.

ST. ANTHONY'S DEVOTION

Rev. Thomas Quigley, Superintendent of School of Pittsburgh Diocese, will preach the next series of Thirteen Tuesday in honor of St. Anthony. Devotions begin at 7:15 p. m. in Lithuanian and 7:30 p. m. in English.

ŠV. KAZIMIERO BAŽNYČIOJE NOVENA Į ŠV. ANTANĄ

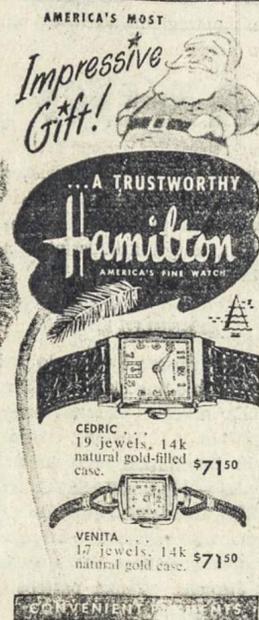
Noveną ves angliškai Kun. Thomas Quigley, Pittsburgh'o vyskupijos katalikų mokyklų superintendentas. Jis yra žymus pamokslininkas ir jo pamokslai bus žmonėms labai įdomūs. Uoliai dalyvaukime-

Paskutiniai du seimai buvo Chicagoje ir Philadelphiaje, kur susilaukta labai gražios vietinės visuomenės paramos. New Yorke seimas iš eilės bus jau trečią kartą.

Seimo užbaigoje įvyks seiminis bankietas. Jis bus Trijų Karalių šventėje, šeštadienį, sausio 6 d. Jam ruošti BALFO centras pakvietė atskirą komisiją, kuri rūpinasi kiek galima daugiau žmonių sukviesti į šį bankietą, kurs turės būti tikra seimo puošmena.

Bankiete bus visa eilė įžymių svečių, kuriuos pakvietė BALFO centro valdyba. Programa bus pajvairinta įdomia koncertine dalimi, kurią išpildyti maloniai sutiko operos artistė Vincė Zaubienė ir pianistas Al. Mrozinskas. Bilietai po 5 dol. 50 ct. gaunami pas komisijos narius, BALFO raštinėje ir pas platintojus.

DĖL TO, KURĮ AŠ MYLIU...

Geriausi "Hamilton" ir kitų fabriku laikrodžiai, įvairūs deimantų žiedai ir kiti papuošalai — geriausios Kalėdų dovanos, kurias Jūs pigiai ir lengvomis išsimokėjimo sąlygom perkate pas

V. J. KRAUS

JEWELERY

1816 Carson Street.

South Side, Pittsburgh Pa.

Skaitykime "Liet. Žinias"

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ DIDŽIULĖS PITTSBURGHO RADIO STOTIES

W. P. G. H.

NUO 1 VAL. IKI 1:30 PO PIETŲ

Nustatykite savo Radio ant numerio 1080

Programos vedėjas Povilas Dargis

C. K. PIKIEL

General Insurance Notary Public
Marriage Licenses Auto Licenses
Business Broker

WE SPECIALIZE IN TAVERNS

121 So. 22nd St. -- Pittsburgh 3, Pa.
S. S., PITTSBURGH, PA.
Phone EVerglade 1-2300

Atvykę į South Side—

Visuomet atsilankykite į

FLORENT RODGERS CAFE

136 South 21st Street -- Pittsburgh 3, Pa.
Malonesnės vietos niekur nėra. Turime lengvų užkandžių ir visokių gėrimų.

Iron City Clock Hospital

JOHN KAMARAUSKAS
Lietuvis Laikrodininkas

—Expert Repairers—
CLOCKS—WATCHES—JEWELRY

2120 Forbes St., Pittsburgh, Pa.
Tel.: AT. 7399

KRONIKA

PITTSBURGHAS GEDI MIRUSIO VYSKUPO

Pagerbdamas prieš kelias dienas mirusio Pittsburgho vyskupo Hugh C. Boyle didžiai šviesią atmintį dabartinis Pittsburgho diecezijos valdytojas J. E. Dearden paskelbė visai diecezijai 30 d. gedulą. Savo specialioje telegramoje visiems diecezijos klebonams vyskupus ragina susilaikyti per tą laiką nuo visų žaidimų, pasilinksminimų ir t.t. Tuo būdu neįvyks ir visa eilė Pittsburgho lietuvių katalikų organizuotų rengimų.

SPECIALIOS RADIO VALANDŲ PROGRAMOS

Visos keturios Pittsburgho lietuvių radijo valandos T. Pranciškonų, Vyčių, Pov. Dargio ir Jaunųjų Lietuvių Kūčių dieną transliavo specialias kalėdines programas. Jei Vyčių Pov. Dargio ir Jaunųjų Lietuvių programos džiugino klausytojus gražiomis giesmėmis ir puikia muzika, tai T. Pranciškų programos klausytojai gėrėjosi didžiai gražia T. Benvenūto Ramanausko, O.F.M. paskaitėle ir radijo vaidinimu "Kūčių naktį". Tai bene pirmasis radio vaidinimas Pittsburgho lietuvių radijo programų istorijoje. Veikalėlį pagal

LIETUVIŠKOS BERNELIŲ MIŠIOS

Kūčių naktį kaip priprasta Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje įvyko Bernelių Mišios. Turias laikė ir lietuviškai ir angliškai pamokslus pasakė klejonas kun. Magnus J. Kazėnas. Asistavo Tėvų Pranciškonų Provincijolas kun. J. Vaškys, O.F.M. ir kun. Juozas Girdis. Prisigrūdusi bažnyčia džiaugėsi Šv. Kazimiero par. mišraus choro gražiai išpildytomis taip lietuvių širdžiai artimomis lietuviškomis Kalėdų giesmėmis.

ATOSTOGAVO ALGIMANTAS PENKAUSKAS

Pittsburghiečiams, ypač jaunimui, gerai pažįstamas šaukusis Algimantas Penkauskas, kuris prieš 4 m. atvyko į JAV ir dabar tarnauja Dėdės Samo aivyne dideliu savo artimųjų ir draugų džiaugsmui Kalėdas turėjo progos praleisti namuo-

LIETUVOS VYČIŲ RADIO

Programa

KIEKVIENĄ SEKMADIENĮ IŠ

STIPRIOS McKEESPORT RADIO STOTIES

WMCK

1360 KYLOCYCLES

NUO 2:10 IKI 2:25 VAL.

Jei norite šioje radijo programoje skelbtis, kreipkitės: Knights of Lithuania, 2211 Sarah St., Pittsburgh 3. Pa.

Programos vedėjai: Vyč. Jucevičius ir W. Količius

VISI KLAUSO LIETUVIŠKŲ RADIO PROGRAMŲ TRANSLIUOJAMŲ IŠ

WMCK — 1360 KILOCYCLES, McKEESPORT, PA., STOTIES

Lietuvių Radio Žinių programa transliuojama kiekvieną sekmadienį 1:45 val. po pietų. Jai vadovauja Tėvai Pranciškonai. Kiekvienoje programoje yra religinė ar kultūrinė paskaitėlė, įvairios žinios, gerai paruošti montažai ir gražios lietuviškos dainos, dėl to visi mielai klausosi ir gėrėsi.

Jeigu turite ką nors paskelbti, pasveikinti ar pareikšti užuojautą, tai savo pranešimus siųskite: Franciscan Fathers, St. Anthony's Church, Box 246, Bridgeville, Pa., telefonas: Bridgeville 41.

A. L. WENSLOVAS

LIETUVIS GRABORIUS
LAISNIUOTAS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nauja moderniška kopyčia dykal visiems. Kreipdamiesi į mus turėsite mandagų ir sąžiningą patarnavimą

Tel. HEmlock 1-0203

2128 Carson Street S. S., Pittsburgh, Pa.

Lietuvių Žinios

CLEVELANDO ŽINIOS

KALĖDINĖ PROGRAMA PER RADIJĄ

Kūčių vakare per stiprią Clevelando radijo stotį buvo transliuojama speciali lietuviška kalėdinė programa. Ta proga radijo bangomis Clevelando lietuvišką visuomenę sveikino per 40 organizacijų ir biznierių. Pritaikintą kalbą pasakė kun. Spurgis. Paskiau buvo suvaidintas Balio Augino paruoštas radijo vaizdelis "Kalėdų senelio kelionė į Lietuvą". Gražių lietuviškų giesmių pagiedojo J. Kazėno vadovaujamas vyrų kvartetas. Programos savo dainomis praturtino ir solistė Pranauskienė.

VYSKUPAS TVARKO LIETUVIŲ ŠVIETIMO REIKALUS

Sekmadienį — Kūčių dieną abiejų parapijų kunigai per pamaldas pranešė, jog Clevelando

vykupo įsakymu lietuviškoje Clevelando mokyklose leidžiama du kartus į savaitę, po pamokų dėstyti lituanistinius dalykus.

BERNELIŲ MIŠIOS

Kūčių naktį Šv. Jurgio par. bažnyčioje buvo laikomos Bernelių mišios. Celebravo klebonas kun. V. Vilkutaitis, asistavo kun. Ivanauskas ir Tėvas Mičiulis — Mitchell, SSCC. Šv. Mišių metu giedojo muz. J. Ambrazo vedamas parapijos choras ir solistai Venclauskas ir Jurgelis. Tenka pastebėti, jog parapijiečiai pasigedo senųjų lietuviškų giesmių, kurios buvo pakeistos moderniškomis.

BALFO VAJUS TEBEVYKSTA

Clevelande BALFo skyriaus pradėtas BALFo vajus dar tebevyksta. Visi lietuviai turėtų jausti pareigą prie vajaus pri-

sidėti kuo didesne auka. Aukos priimamos ir lietuvių spaudos kioske sekmadieniais.

ATEITININKAI MINĖS SUKAKTĮ

Antroje vasario mėn. pusėje Clevelando ateitininkų klubas ruošia didžiulį ateitininkijos 40 m. sukakties minėjimą ir koncertą, kuriame dalyvaus solistai Izabelė Motekaitienė ir Stasys Baranauskas. Vėliau apie minėjimą bus pranešta smulkiau. (ja)

"DAINOS" CHORAS KIMBA Į DARBĄ

Gruodžio 17 d. Juzės Čapienės namuose įvyko "Dainos" choro dalyvių susirinkimas, kuriame dalyvavo ir naujasis chorvedys Pranas Pesys. Buvo aptarti choro reikalai ir ta proga pasiryžta smarkiau kibtį į darbą, o taip pat stengtis į cho-

lą įtraukti ir naujų pajėgų. Tuoj prasidės vėl reguliarios repeticijos, apie kurių laiką ir vietą bus pranešta vėliau.

Choro valdyba visų nuoširdžiu pageidavimu palikta ta pati: M. Galdikienė, P. Štaupienė, B. Drosutienė ir J. Salsėvičienė. Visi norintieji įsijungti į "Dainos" choro eiles, kreipkitės šiuo adresu: M. Galdikienė, 1379 Russell Rd., Tel. EN 1-0224. M. D.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Gruodžio 4 d. po sunkios širdies ligos, savo namiškių visą laiką nuoširdžiai globojamos ir sulaukęs 83 m. mirė Juozas Grėbliūnas. A. a. Juozas buvo kilęs iš Mizanių kaimų, Šventėrijo parapijos, Seinų apskr. Išaugęs gražioje Ausės ežero aplinkoje ir stebėdamas į tas apylinkes atplaukiančių maldininkų būrius jis didžiai pamilo savo tėvynę ir jos žmones. Todėl, sąlygoms susiklosčius, atvykęs į Ameriką, tuojau stojo lietuviškan katalikiškan darban. Smarkiai dirbo Šv. Jurgio parapijoje ir įvairiose draugijose, užimdamas svarbias pareigas, kurias visuomet sąžiningai išpildydavo.

A. a. Juozas Grėbliūnas po pamaldų Šv. Jurgio bažnyčioje palaidotas Kalvarijos kapinėse. Trokšdamas a. a. Juozo sielai amžino atilsio jo artimiesiems liūdesio valandoje reiškiau giliausią užuojautą. J. Pužas.

Iš gyvųjų tarpo atsiskyrė ir Viktorija Baikauskienė, gyv. 1568 E. 70-taj gatvėj. Pamaldos už velionės sielą įvyko gruodžio

18 d. Šv. Jurgio parapijos bažnyčioje. Palaidota Kalvarijos kapinėse. Velionė paliko didintį vyrą Antaną, dukterį Veroniką, sūnų Juozą ir anūkus.

KALĖDINĖ RADIO PROGRAMA

Kalėdinė lietuviška radio programa buvo perduota per WRSR — 1490 KC radio stotį šių metų gruodžio mėn. 24 dieną (sekmadienį) nuo 9 iki 10 valandos vakaro.

ATEITININKŲ JAUNIMO SEKCIJOS SUSIRINKIMAS

Šių metų gruodžio mėn. 17 dieną įvyko ateitininkų jaunimo sekcijos susirinkimas. Programoje buvo plati prof. Igno Malinausko paskaita apie būsimos Nepriklausomos Lietuvos švietimo sistemą. Paskaita diskusinio pobūdžio, bet dėl ilgo užsėdėjimo susirinkimo, diskusijos paliktos kitam susirinkimui. Meninėje programoje pasirodė Nijolė Vedegytė, paskaitydama Tagorės "Sodininką", Birutė Kemežaitė su savo kūrybos eilėraščiu ir Arvydas Barzdukas humoristine plunksna brūkštelėjo per dienos aktualijas. Susirinkimui vykusiai pirmininkavo dr. Čepulis ir sekretoriavo Nijolė Ambrazaitė. Pasigesta pradžioje punktualumo.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Ateitininkų jaunimo sekcija ėmėsi organizuoti Naujųjų Metų sutikimą. Tam reikalui su-

daryta komisija, kurion įeina Viktoras Palubinskas, Vladas Čyvas, Vaclovas Rocevičius ir Marijona Mikolauskienė. Ateitininkai norintieji dalyvauti Naujųjų Metų sutikime prašomi skubiai registruotis pas komisijos narius arba telefonu EXpress 1-6509.

REPETUOJA VEIKALĄ

Jau kuris laikas Clevelando "Vyčių" 25 kuopos mėgėjai repetuoja dr. Jono Griniaus "Sąžinė". Tai didelis 5 vaiksma dramatis veiklas, numatoma pastatyti ateinančių metų vasario mėnesį.

MOKYKLOS EGLUTĖ

Švento Jurgio parapijinė mokykla gruodžio mėn. 17 dieną surengė vaikučiams kalėdinę eglutę. Seselių neuilstantu darbu buvo surengta tikrai graži programėlė, kurios metu atskiros klasės pasirodė visai vykusiai. Pastebėta gražių besilavinančių talentų. Gale atsilankęs Kalėdų Senelis visus mažuosius apdovanojo gražiomis dovanėlėmis. Gal būtų visai gražiai skambėjusi nors viena kalėdinė giesmė ir lietuviškai, nes visa programa buvo atlikta angliškai. (ja)

KLAIDŲ ATITAIŠYMAS

Jurgio Kuzo korespondencijoje iš Clevelando apie Juozą Grėbliūno mirtį įsivėlė nemažonių klaidų. Vietoj Mižonių kaimo turi būti Zebrėnų kaimas ir vietoj Šventėrijo par. turi būti Metelių par.

"L. Ž." Nr. 43 Clevelando Žiniuose (Padėkoje) įsivėlė dvi klaidos. H. ir M. Stoniai šventė ne 50 m. sukaktį, bet 25 m. Vietoj Onai Markūnienei turi būti Onai Mačiutienei.

Redakcija už klaidas savo bendradarbių nuoširdžiai atsiprašo.

NAMŲ APŠILDYMAS

DABAR yra patogiausias laikas apšildinti namų apšildymu. Mes parduodame ir įrengiame automatiškus moderniškus Gaso Furnasus, įvedame automatiškus Barber Burnerius ir angliškus kūrenamus furnasus ir įvedame automatiškus dujų vandens šildymui tankus.

TRI-VET APPLIANCE SERVICE Gas and Electrical Appliances Frank M. Orpse-Urbšaitis, Ved. 6921 Wade Park Avenue Tel. UT. 1-2750 Naktinė ir sekmadieniais PO. 9548

7123 Wade Park Cleveland 3, Ohio HE 1-8250 "FOR FINER FLOORS"

FRANK BICKOFF & CO. Didelis pasirinkimas visokių linoleumų, kitokių grindims patalpai, geriausių ir prastėsiu, o taip pat ir guminių; Du Pont įvairių rūšių dažų. Atelkite ir pasirinkite, arba skambinkite telefonu. Pageidaujantiems atsiųsime pavyzdžius. Nuširdus patarnavimas.

P. J. KERŠIS

609 Society for Savings Bldg., Ofiso Tel. MAain 1773 Norėdami pigiai pirkti namus bent kurioje miesto dalyje ar pašalinuose miesteliuose kreipkitės pas mane, gausit už pigiausią kainą. Taipgi įvairios apdrauotos (insurance) reikaluose gausit geriausį patarnavimą. Sutaisau paskolas dėl pirmo mortgage. Patarnavimas ir išpidymas garantuojama. Kada gaisras sugadina ar apdegina tamstų namą ar fornelius, dėl pilno jų apkaivimo kreipkitės telefonu ar asmeniškai.

DELLA E. JAKUBS

LITHUANIAN FUNERAL HOME (Jakubauskienė—Laisniuota Laidotuvių Direktorė) Visiems lietuviams norintiems mūsų kambarius leidžiame naudoti dykai Lietuviai kreipdamiesi reikale prie manęs apturėsite teisingą patarnavimą. Simpatiškas, mandagus, greitasis ir geresnis už kitų patarnavimas. Vėžimai ligonių pervežimui ir iš ligonbučių. Kainos sąžiningiausios; žemiausia kaina už palaidojimą, sulig jūsų pasirinkimo. Telefonuokite. ENdicott 1763 6621 Edna Avenue Cleveland, Ohio

BALF PIRMININKAS APLANKĖ LIETUVIŠKAS ELLIS ISLANDE

Gruodžio 17 d. BALF pirmininkas kan. Juozas B. Koncius. Kalėdų švenčių proga, aplankė 11 lietuvių tremtinių sulaikytų Ellis Islande (Ašarų saloje). Reikalingiems pagalbos suteikė pašalpą ir dvasinį sustiprinimą. Paguodęs sulaikytuosius patyrė jų sulaikymo priežastis ir pridėjo jiems pagelbėti reikalus sutvarkyti. Tais reikalais pirmininkas išvyko į Washingtoną.

Maskoliškas vaidinimas

Šiaulių teatras spalio revoliucijos šventės proga pastatė naują premjerą — stalininės premijos laureatą A. Korneičuko pjesę "Putinių Giraitė". Be to, teatro kolektyvas aktyviai dalyvavęs rinkiminėje kompanijoje.

Radijus žaloja lietuvių kalbą

"L. ir Meno" 14 Nr. kalbininkas Ed. Viskanta užsipuola Vilniaus radiofono pranešėjus, girdi, jie labai blogai taria ir kirčiuoja kai kuriuos lietuviškus žodžius ir tuo būdu žaloja lietuvių kalbą. Ed. Viskanta sakosi su noru klausosis rusų radio translacijų iš Maskvos, nes jos patiekiamos gryna rusų kalba. Gi Vilniaus radijo pranešėjo žodžiai labai rėžią ausi.

Sveikinimai lietuviams

Atnešę į krautuvę šį skelbimą jūs gausite gražią Kalėdų dovaną, nors ir nieko nepirksite

Mandel's batų krautuvė

6125 St. Clair Avenue Cleveland 3, Ohio

MULIOLIS INSURANCE and REAL ESTATE

6606 Superior Avenue CLEVELAND, OHIO

Mes duodame ir keičiame Eagle Stamps
Nuo pirmadienio iki ketvirtadienio atdara nuo 10 val. ryto iki 9 val. vakaro

THE MAY Co's BASEMENT

Didžiausias Ohio dovanų centras - Basemente
ŠILTA DOVANA JAUNUOLIUI!
Neperšlampami 15 uncijų dirbtinio šilko

GABARDINO ŽIEMINIAI PALTAI

11.98

Didelės "Timmie Tuft" apykaklės papildomai apsaugai nuo audrų

Žvarbiam orui reikia žieminio palto iš patvaraus dirbtinio šilko gabardino, su storu vatiniu pamušalu. Jūrmėlyniai, odos spalvos, rudi arba pilki. Dydziai nuo 4 iki 12.

Užsakymai paštu ar telefonu vykdomi pirmą dieną nuo 9 ryto iki 9 vakaro. Šaukite Cherry 1-3000.

Basement Boys' Clothing Department

NAUJAS LIETUVIŲ TRANSPORTAS

Apie 1950 m. gruodžio 28 d. laivą "GENERAL TAYLOR" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

- Afanasievas, Petras, Ona, Virginija, 1822 N. 42nd St., E. St. Louis, Ill.
- Augaitis, Juozas, Magdalena, 1001 Mandale, Detroit 9, Mich.
- Bendorius, Viktoras, Konstancija, 3352 "U" St., Omaha, Nebr.
- Birštonas, Terese, Elena, 8261 Kendell Ave., Detroit 13, Mich.
- Brizgys, Petras, Emilija, Antanas, 11 Ten Eyck St., Brooklyn, Ne. Y.
- Cijūnėlis, Kazys, Margarita, Valeris, 10512 S. Indiana Ave., Chicago 28, Ill.
- Gricius, Valerijonas, Adelė, 521 Jackson Ave., Vandergrift, Pennsylvania.
- Jonikas, Kazys, 828 S. Prescott St., Waukegan, Ill.
- Juškenas, Stanislavas, Leokadija, Kastytis, 3452 S. Lituanica Ave., Chicago, Ill.
- Kapačinskis, Augustinas, Jurgis, eTofile, RFD 1, Watertown, Conn.
- Karuža, Vytautas, Janina, Aldona, Laimutė, 722 College Ave., Cleveland, Ohio.
- Kešerauskaitė, Ona, 4509 S. Hermitage, Chicago, Ill.
- Kinčius, Juozas, 2105 25th St., Detroit 16, Mich.
- Kroičas, Jonas, 287 Robin
- St., Bridgeport 6, Conn.
- Lukoševičius Vincentas, 2116 Euclid Ave., Beloit, Wis.
- Maselis, Jonas, 2733 23rd St., Detroit 16, Mich.
- Mažeikaitė, Marija, 74-43 Grand Ave., Maspeth, L.I., N.Y.
- Medenis, Viduvis, Rutė, Išmena, 2212 Harrison St., Maywood, Ill.
- Petrauskas, Steponas, Marijona, Danguolė, Aquelina, Salmomėja, Virginija, 1471 — 23rd St., Detroit 16, Mich.
- Povilaitis, Jurgis, Marija, 600 Federal St., Philadelphia Pa.
- Pudymaitienė, Ona, 1822 N. 42nd St., E. St. Louis, Ill.
- Racevičius, Tadas, Zenta, Irena, Hartmutas, 430 Washington Ave., Waterbury, Conn.
- Račkauskas, Pranas, Eugenija, Virginija, Pranas, Vytautas, RD 1, Basking Ridge, N. J.
- Raila, Juozas, Valė, 17145 Justine Ave., Detroit 12, Mich.
- Stanis, Jonas, 7 Printery St., Providence, R. I.
- Švedaruskas, Dominikas, 264 Coach Rd., Setauket, L.I.
- Vaitėkūnas, Petras, 1632 Edgar Rd., Linden, N. J.
- Valaitis, Jonas, 8261 Kendell Ave., Detroit 13, Mich.
- Venclauskas, Henrikas, 215 Green St., Schenectady, N. Y.
- Vokėnas, Veronika, Stefanija, Vanda, 3449 West 62nd St., Chicago, Ill.

- BALF Imigracijos Komitetas
- Laimingiausių Naujųjų Metų visiems lietuviams HENDERSON 1-3659 IVANHOE 1-6250
- J. BERGER COMPANY Tapietų ir dažų urmo prekyba 6919 Superior Ave. -:- Cleveland, Ohio -:- 805 E. 185th St.
- Laimingiausių Naujųjų Metų visiems lietuviams JOHN MIKUS, AKORDIŲ DIRBĖJAS 6607 Edna Ave. -:- Tel. HENDERSON 1-3899 -:- Cleveland, Ohio Dirbu savo nuosavus akordonus, kuriuos paruoodu tikrai pigiai kiekvienam. Pirmos klasės instrumentai